Politika
İşçilerin, emekçilerin aydınların, gençlerin demokratların, yurtseverlerin
GAZETESİDİR

3 Eylül 1977
Cumartesi

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Her okur, kendi bölgesinde gönüllü Politika görevlisi olmalıdır.
● Gazete bayilerinde yeteri kadar Politika bulunup bulunmadığını ve Politika'nın o kente düzenli gelip gelmediğini kontrol etmelidir!

Yeni zamlar belli oldu

YAŞAYABİLİRSEN YAŞA!

Başbakan, Korutürk ile görüştü

Başbakan Demirel, dün sabah Korutürk'le görüştükten sonra Vilayette bir basın toplantısı düzenledi.

Demirel zamların birkaç gün içinde açıklanacağını söyledi

Tüm zamlardanhaberdar olduğunu söyleyen Demirel gazetecilerin kuyruklarla ilgili sorusuna "Nerede kuyruk var, ne kuyruğu var" diye cevap verdi

İSTANBUL (ÖZEL) – Başbakan Demirel, dün Cumhurbaşkanıyla haftalık görüşmesini yaptıktan sonra İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında, hükümetin zamları birkaç gün içinde resmen açıklayacağını bildirdi. Başbakan hükümetin tüm zamlardan haberdar olduğunu söyleyerek, zamların sorumluluğunu yüklendiğini söyledi. Başbakan Demirel gazetecilerin sorularına verdiği cevaplarda, kendisine kuyruklar hatırlatıldığında, "Nerde kuyruk var? Ne kuyruğu dedi,

● Haberi orta sayfada

Benzin 500, süper benzin 650 kuruş, Fuel-Oil 2150, motorin 2700 liraya çıktı

Linyit 800, taşkömürü 1100, çimento 600, tüp gaz 110, inşaat demiri 625 lira oldu

ANKARA (İSTA)

Hükümet ortakları Bakanlar Kurulunda, neye ne kadar zam yapılacağı konusunda büyük ölçüde anlaşmaya vardılar ve birçok maddenin zam oranları belirlendi. Zamların bugün yapılacak Bakanlar Kurulu toplantısından sonra, hafta başında resmen açıklanacağı sanılıyor.

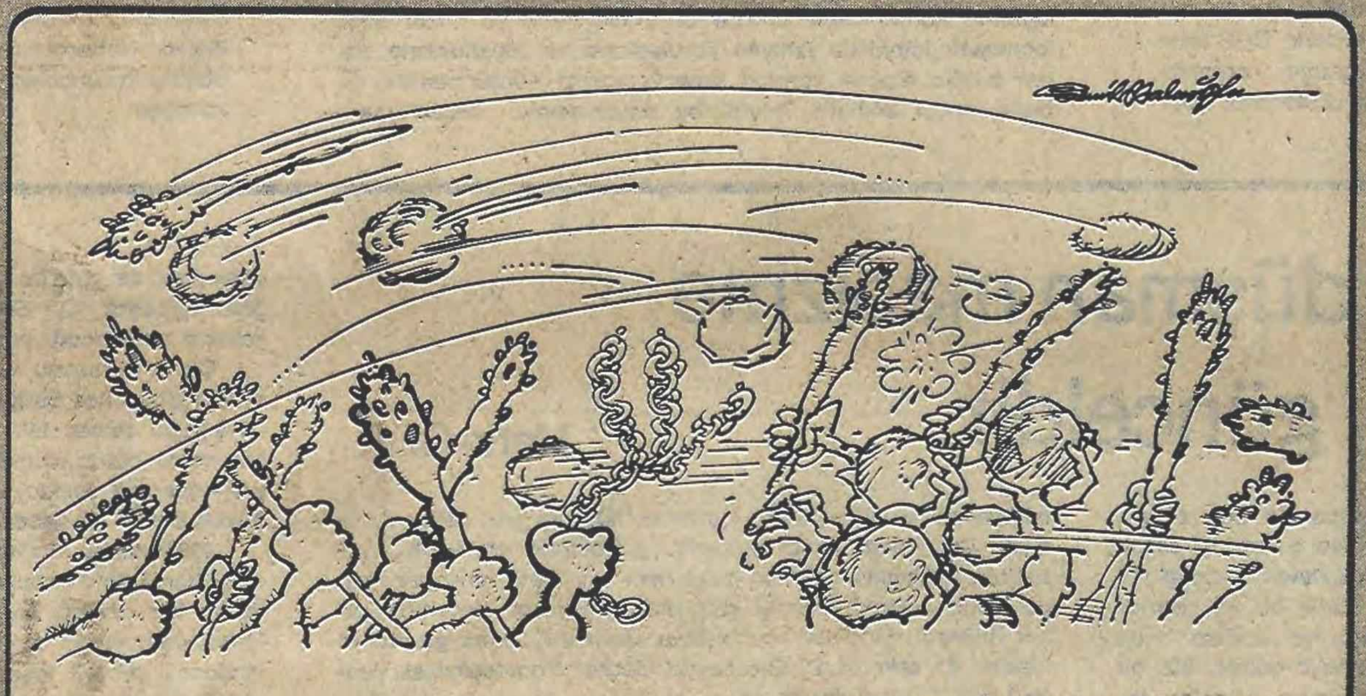
Yeni zamlara göre, normal benzinin litresi 500 kuruşa, fuel oil'in tonu 2150 liraya, linyitin tonu 800 liraya, tüp gaz 110 liraya çıkıyor. Devlet Demir Yolları yolcu taşıma ücretlerine yüzde 15, yük taşıma ücretlerine yüzde 50, Türk Hava Yolları'na yüzde 95, Deniz Yollarına yüzde 60 zam yapılacak.

Bakanlar Kurulu'nda çok tartışma konusu olan gazete kağıdı, şeker ve elektriğe de gazete kağıdına yüzde 15, şekere yüzde 6, elektriğe yüzde 5 ile 10 arasında kademeli bir zam yapılıyor.

Zam gören maddelerin tümünün temel maddeler olması, diğer tüm maddelerin, bu zamların da üstünde fiyat arttırmalarına yol açacak.

● Haberi orta sayfada

DDY yolcu taşımasına yüzde 15, yük taşımasına yüzde 50, Deniz Yollarına yüzde 60, THY'ye yüzde 95 zam geldi

-Dünya Barış Günü kutlandı-

Dünya Barış Gününü yurt dışındaki işçiler de kutladı

I Eylül Dünya Barış Günü, Essen'de de Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesince kutlandı. Kalabalık bir izleyici kitlesinin katıldığı gecede barışın kısaca toplumsal ilerleme olduğu, sömürüsüz savaşsız bir dünya olduğu vurgulanmıştır.

● Haberi orta sayfada

İşçiyi "temizlemek" kimsenin haddi değildir

TARİŞ'in yeni Genel Müdürü Aydın Tanyel, önceki gün çok ilginç bazı sözler söylemiştir. Bu sözleri, «basın mensuplarıyla İzmir'de yaptığı tanışma toplantısında» kullanmıştır. «Milliyet» gazetesinin dünkü sayısında ve tırnak içinde nakledilen konuşmasında, MC'nin yeni genel müdürü TARİŞ'i her türlü siyasal düşünce ve akımın dışında tutacağını belirttikten sonra, bu konudaki içtenliğine herhalde kanıt olarak, aynen şöyle demektedir:

«İstesem DİSK üyesi olan TARİŞ'in matbaasında çalışan 15 işçiyi 15 dakikada, yağ kombinasında çalışan 80 işçiyi de iki günde temizler ve buraya da MİSK'i sokarım.»

Bu sözleri CHP'den DİSK'e, AP'den, yazarlardan TÜRK-İŞ sorumlularına kadar herkes dikkatle okumalı ve kendi payına düşen sonucu, dersleri çıkarmalıdır.

Önce şunu belirtmek gerekir: İşçiyi «temizlemek» kimsenin haddine düşmemiştir. Böyle bir tanım ve anlayışla işçiye bakmak durumunda olan genel müdürler, önce kendi ağızlarını temizlemelidir.

Bu konuşmanın kendi boyutlarını aşan anlamı ise, Türkiye'nin ne ölçüde işçi düşmanı, halk düşmanı bir anlayışla yönetilmekte olduğunun küçük fakat özlü örneğini yaratmasıdır. İktidardaki anlayışın sahipleri, düpedüz işçi düşmanıdır, halk düşmanıdır, insan düşmanıdır. Bunların gözünde insanın acı çekmesi, aile, çocuk, işsizlik, ekmeksizlikmiş, böyle kavramlar yoktur. Ağababaları milyonlarca insanı nasıl gaz odalarında ve insan fırınlarında, toplama kamplarında «temizleyebilmişse», bunlar da, «işçileri temizlemeye» gözlerini bile kırpmadan kalkışabilecek bir yapıdadır.

Durumun şakaya gelir yanı yoktur. Faşizm denen olgu, gökten zembille indirilen soyut bir kavram değildir. Faşizm, işçileri temizlemekten söz edebilmektir, bunun genel müdürlerin iki dudağı arasında olduğunu sanabilmektir, buna kalkışabilecek gücü kendinde görebilmektir. Bugün TARİŞ'e ve başka devlet kuruluşlarına el atan bir anlayış, çok kısa sürede özlemlerini ordu kademelerine, subay okullarına da uzatmaya çalışabilecektir. Zamları ve yokluklarıyla, cinayetleri ve düşmanlıklarıyla, temizleme anlayışı ve ilkellikleriyle Türkiye'nin başına çöken anlayış budur; bu anlayış ülkeyi kargaşaya ve iç savaşa götürmekten bile, kaçınmaz.

(Devamı say. 4 sü. I'de)

İsmail Cem

CHP, genel stratejisini saptadı

ANKARA (İSTA) – CHP Genel Yönetim Kurulu, partinin hem genel stratejisini hem de mahalli seçimlerde uygulayacağı politikayı saptamıştır.

● Haberi orta sayfada

Ecevit cepheleşmenin savunma anlamı taşıdığını ileri sürdü

ANKARA-(ANKA)

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit, onbeş günde bir yayınlanan Umut gazetesine verdiği demeçte Ulusal Demokratik Cephe oluşturulması konusunda, "DİSK'in girişimini somut ve belirgin bir öneriden çok, etkin bir demokratik mücadele yöntemi oluşturmak üzere iyi niyetli bir arayış ve tartışma çağrısı olarak değerlendirmek, daha gerçekçi olur sanırım" dedi.

● Haberi orta sayfada

İçişleri Bakanı 8 ayda 164 kişinin öldüğünü, 1864 kişininde yaralandığını açıkladı

Özal "Olaylar zabıta olayı değildir, halk kitlelerine inmiştir"

Özal, olayların önlenebilmesi için bazı kanunların getirileceğini söyledi

İçişleri Bakanı Korkut, Özal polise güvence sağlanması gerektiğini ve polis sigortası çıkartılacağını söyledi

İçişleri Bakanı Korkut Özal, yaptığı basın toplantısında, asayiş olaylarının normal zabıta olayları olmadığını, toplumsal olaylar karakterinde olduğunu ve olayların artık halk kitlelerine inmiş bulunduğunu kabul ederek, 1977 yılının ilk 8 ayında meydana gelen olaylarda, 164 kişinin öldüğünü ve 1864 kişinin yaralandığını açıklamıştır.

Özal, toplum yapısının her geçen gün hızla değişmesinin değerler sistemini sarstığını, buna karşılık yetki ve yasaların sınırlı bulunduğunu bildirmiş, özel olaylar için özel asayiş projelerinin getirildiğini, çevik ekipler kurulduğunu, 5 bin kadro alındığını söylemiştir.

İçişleri Bakanı, özellikle polis teşkilatının üzerinde durmuş, polise güvence sağlamak gerektiğini bu amaçla polis sigortası düşünüldüğünü olayları önlemenin temel yolunun dinamik olmaktan geçtiğini bu amaçla da yetkilerin arttırılmasını istediklerini bildirmiştir.

Olayların önlenmesi için Kimlik Bildirme Kanunu gibi bazı kanunların da getirileceğini açıklayan Özal, "Ülkemizin içinde bulunduğu şartlar, bütün gözlerin İçişleri Bakanlığına çevrilmesine neden olmuştur. Özellikle anarşik hadiselerin büyük boyutlara ulaşması ve tırmanma eğilimi göstermesi görev ve sorumluluklarımızı daha da ağırlaştırmaktadır" demiştir!

Ümraniye savaş alanına döndü

20 bin kişinin yaşadığı Örnektepe mahallesi, polis ateş açınca savaş alanına döndü.. Fotoğrafta dozerlerin yıktığı evinden arta kalanları arayan bir kadın görülüyor.

Gecekondu yıkımında olay çıktı, 5 kişi öldü

İSTANBUL-(ÖZEL)

Ümraniye'de Northen Elektrik Telekomünikasyon Fabrikası karşısında kurulan Örnek mahallesi dün sabah İmar İskân Bakanlığının emriyle Ümraniye Belediyesince yıktırılırken olaylar çıkmış 5 kişi ölmüş 53 kişi yaralanmıştır.

Gecekondu yıkımı sırasında meydana gelen olaylarda onbeşi kadın, yirmisi öğrenci 130 kadar kişi de gözaltına alınmıştır.

Gözaltına alınanlar toplum polisi tarafından Selimiye Karakoluna götürülmüşlerdir.

● Haberi orta sayfada

MADEN-İŞ DAYANIŞMA KAMPANYASINDA 4 MİLYON LİRAYI AŞTIK

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın MESS'e karşı başlattığı grevi desteklemek için gazetemizin açtığı kampanyaya yurdun çeşitli yerlerinden katılınmış ve, rakam 4 milyon 58 bin 212 lira 68 kuruşa ulaşmıştır.

Öte yandan Genel-İş Sendikası Yönetim Kurulu'nun 100 bin üyesinin birer gündeliklerini, grevde bulunan Maden-İş üyesi işçilere dayanışma için verilmesi kararı uygulanmaya başlanmıştır. İlk olarak İzmit ve çevresi belediyelerde çalışan işçiler birer gündeliklerini Maden-İş Dayanışma Kampanyası'na göndermişlerdir.

Bu arada DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, Yönetim Kurulunun almış olduğu karara uygun olarak üyelerinin birergündeliklerini kampanyaya göndermiştir. Genel-İş Kocaeli Şubesi üyesi işçilerin birer gündeliklerinin toplamı olan 172 bin 587 lira 98 kuruş Maden-İş Sendikası'na ulaştırılmıştır.

Ulusal Birlik ve Cepheleşme

Türkiye'de UDC stratejisi bilimsel işçi sınıfı hareketinin derinliklerinden kaynaklanır. Ta, 1930'lara kadar uzanır

Nedim AKAT

UDC stratejisinin, 1977 yılında ortaya çıktığını sananlar kesin bir yanılgı içindedirler. Türkiye'de UDC stratejisi, bilimsel işçi sınıfı hareketinin derinliklerinden kaynaklanır. Ta 1930'lara kadar uzanır. Bundan daha doğal bir şey de olamaz. Çünkü genel olarak cepheleşme sorunu, işçi sınıfının sömürüyü ortadan kaldırma savaşımıyla çok yakından ilgilidir. Kapitalist sömürüyü etiyle kemiğiyle yaşayan bir sınıf olarak işçi sınıfı, kendi çıkarlarını en çabuk ve duruca kavrayan sınıftır. Bu nedenle kavgaya en kararlı biçimde atılır. Ama o, bencil bir sınıf değildir. İnsanın insan tarafından sömürüsünün doğurduğu insanlık dışı sonuçlardan etkilenen tüm toplumsal katmanlarla yakından ilgilenir. Onlara bu sonuçların köklü nedenlerini göstererek, toplumsal ilerlemeyi gerçekleştirmeye -yani sömürüsüz düzeni kurma kavgasına- çağırır. Böylece toplumun çoğunluğunu oluşturmayan işçi sınıfı, ileriye dönük ortak çıkarlar temelinde kurduğu bağlaşıklıklarla (ittifaklarla), toplumun ezici çoğunluğunu kapsayan geniş bir hareket örgütler. Sömürülen işçi sınıfının öncülüğünde, sömürüden zarar gören milyonların eylemi, toplumsal dönüşümü sağlayacak gücü oluşturur.

İşçi sınıfı, sosyalizm için verilen savaşımın çeşitli aşamalarında; içinde bulunulan aşamanın, ulusal ve uluslararası özelliklerin gerektirdiği biçimde cepheleşme deneyine yönelebilir.

Yukardaki satırları okuyan, cepheleşme stratejisinin bir «icat» olduğunu da sanmamalıdır. Cepheleşme stratejisi, bir dahinin akşamdan sabaha uydurduğu parlak bir fikir hiç değildir. Cepheleşme sınıflar gerçeğine bağlıdır. Türkiye'de de, nasıl ki karşıt sınıf ve katmanların varlığı objektif bir olguysa, cepheleşmenin gerekliliği ve kaçınılmazlığı da buna bağlı olarak reddedilemez niteliktedir. Çünkü cepheleşme, belirli sınıf ve katmanların, belli ortak istemler etrafında bilinçlice birlik olması demektir. İşçi sınıfı ve tüm ezilen katmanları, bir cephede buluşmaya zorlayan temelli neden ortadadır: dişinden tırnağına kadar örgütlenmiş olan egemen güçler karşısında, hiç biri uzun erimli istemlerini tek başına elde edemez.

UDC çağrısı yakıcı güncelliğini koruyor. Pek çok ilerici ve demokratik güç, UDC'yi hayata geçirmek için gerekli atılımlara girişmeye hazır olduğunu belirtti. CHP'nin tavrı ise pek açığa çıkmadı.

CHP'nin UDC çağrısı karşısındaki tavrı niçin önem kazanıyor?

Türkiye işçi sınıfı hareketinin eski dönemlerde yapmış olduğu UDC çağrıları karşısında, CHP'nin tavrının bugünkü kadar önemsenmediği gerçektir. Doğaldır bu. Çünkü eski CHP ile son yılların CHP'sini birbiriyle karıştırmak istemiyoruz. CHP içinde ileriye dönük değişimlerin meydana gelmesi, 12 Mart açık baskı ve şiddet dönemine rastlar. Bu da anlamlı bir raslantı olmaktan öte, toplumsal olaylarla CHP arasındaki etkileşmeyi ortaya koyar. CHP, faşizmin karanlığı içinde demokrasi ve ilerlemeden yana eğilim göstererek «yeni» CHP olmuştur. Ve CHP'ye toplumsal ve siyasal hayatta, eskiye oranla çok daha etkinlik kazandıran bu eğilim olmuştur. Bir kitle partisi olarak CHP'nin, toplumumuzdaki değişik ve hatta çelişkili kesimlerin desteğini alması, yukarda belirttiğimiz gerçeği değiştirmez. Unutulmaması gereken en önemli noktalardan biri de, işçi ve emekçi kitlelerinin CHP'yi, demokrasi ve ilerlemeden yana gördüğü için desteklediklerdir. Son seçimler bunun en güzel kanıtıdır. İşte bu nitelikleri nedeniyle parlamentoda büyük bir güç oluşturan CHP, UDC açısından (CHP'nin hem bugünü hem de yarını açısından) önem kazanmaktadır.

Böylesi canalıcı bir konuda, CHP Genel Başkanı sayın Bülent Ecevit'in, İzmir'de yayınlanan bir gazetede özel demeci çıktı. Sayın Ecevit'in yayınlanan bu sözlerinin acele gelmiş sözler olduğunu sanmak isterdik. Şöyle diyor: «CHP, ülkemiz için cepheleşme kavramını sakıncalı bulmaktadır. Bence rejim ve devleti tehlikeye sokan cephe hareketine karşı en etkili davranış, bir karşı cephe kurmak değil, ulusal birliği sağlamaya çalışmaktır. Ne var ki, cephe hareketi içinde yer almayanların, demokrasinin yaşaması ve devlet bütünlüğünün korunmasını, ülkede barış ve huzur sağlanmasını içtenlikle isteyen kuruluşlarla ve topluluklarla zaten büyük ölçüde varolan dayanışmasını sürdürmesi elbette en doğal şeydir. Ancak bu dayanışmayı sürdürürken, CHP'nin ideolojik tutarlılığını ve niteliğini korumak için azami titizlik göstermeyi kesin ödevimiz sayarız».

Cepheleşme stratejisinin ne kadar bilimsel olduğunu bir kenara bırakalım, «cepheleşme kavramını sakıncalı bulmak» için vakit çok hem de pek çok geçmiştir. Sosyal-demokratlar günümüzde, tarihten dersler çıkarmakta artık biraz ustalık kazanmış olmalıdırlar. Geçelim tarihi, ülkemizde yaşanan politika pratiği, gerçekliği son derece ilginç bir biçimde ortaya koymuştur. Esas cephenin sömürülen, sömürülen, faşist saldırılardan, gericilik ve emperyalizmden zarar gören güçler tarafından oluşturulması gerekirken, tekelci sermayenin gerici ve faşist takımları Milliyetçi Cephe adı altında çoktan eylem içindedir.

Sayın Ecevit, «bir karşı cephe kurmak» yerine, «ulusal birliği sağlamayı» öneriyor. Hemen kendi kendimize sormak zorundayız: ulusal birlik nedir? Bu ülkede yaşayan herkesin birliği midir? Yani emperyalizme sarmaş dolaş olmuş tekelci kapitalistler, büyük toprak ağaları, orta ve küçük sermaye sahipleri, ulusal burjuvazi, esnaf, işçiler, köylüler, memurlar, teknik elemanlar, öğretmenler... Kapitalizmden, emperyalizmden yana olanlar, faşistler, gericiler, savaş kışkırtıcıları, militaristler, barış savunucuları, demokratlar, sosyal-demokratlar, demokratik solcular, sosyalistler, komünistler... Eksiğiyle bu saydıklarımızın varlığı tartışılabilir mi? Hayır. Peki bunların birlik olması söz konusu edilebilir mi? Olmayacak duaya amin denemez. Öyleyse ulusal birlik bu değildir.

Ulusal birlik özünde UDC'den başkası olamaz. Çünkü UDC, hem nitelik hem de nicelik açısından ulusaldır ve de en genişine birliktir. UDC ulusaldır, çünkü: uluslararası emperyalizme ve onun ülkemizdeki ortaklarına karşı ulusal çıkarlarımızı platformuna almak durumundadır. UDC ulusaldır, çünkü: emperyalizmle ortaklık eden tekelci sermayenin dışında, ve ondan zarar gören tüm güçlerin, güç ve eylem birliğinin süreklilik kazanması anlamına gelir. Yani ülkenin ezici çoğunluğundan oluşur.

Sayın Ecevit'in, bunları kabul edip de «ediyorsa tabii», yalnızca cephe sözcüğünü ürkütücü bulması anlaşılır olamaz. Ancak «ulusal birlik»ten basitce, AP-CHP koalisyonu kastediliyorsa, o zaman iş bambaşka tabii.

CHP'nin dayanışma içinde, ideolojik tutarlılığını koruması sorununa gelince... Doğal bu da. UDC için de geçerli. UDC, birtakım örgütlerin organik bütünleşmesinden meydana gelmez. İdeolojik ayrılıklara rağmen ortak noktalarda anlaşılır. Kaç kez tekrarlandı bu.

Ancak...işçi karşı ideolojik tutarsızlık bugün Türkiye'de affedilir hata değildir. Ve sabırdan CHP'liler de kurtulamaz o zaman. Faşizm karşısındaki ideolojik tavırsız, bütün yüzeysel seremoniyle değerlendirilen bağımsızlık büyümektedir. Düşünme, tartışma, diyalog alanı açık. Cesaretle ayrıntılara inelim. Netleştirelim fikirlerimizi. Ortak noktalar böylesi çabalarla bulunabilir. Bulunmalıdır. Bulunmalıdır, CHP'nin de yararınadır.

YORUM — Engin İDİL

CHP' nin ideolojik tutarlılığı

(II)

Ulusal Demokratik Cephe'nin somut olarak kotarılmasının, hayata geçirilmesinin gündemde olduğu şu günlerde, UDC'nin önemli unsurlarından biri olması gereken CHP'nin Genel Başkanı Sayın Ecevit'in, UDC yerine millî birlik önermesi ve gerekçe olarak CHP'nin ideolojik tutarlılığının korunmasını göstermesi üzerinde, dün de durmuştuk.

Dünkü yazımızı çok kısa şöyle özetlemek mümkün: İdeoloji, sınıfların dünya görüşüdür. Ve çağımızda, kapitalizmin egemen olduğu dünyada, başlıca iki ideoloji vardır: İşçi sınıfı ideolojisi ve burjuva ideolojisi. Herhangi bir siyasal hareket, bu iki ideolojiden birinin temsilcisi olmak veya en azından birine yaslanmak, birine ağırlık tanımak zorundadır. Sınıf temeli bakımından ikili bir yapı gösteren sosyal demokrat hareketin özelliği ve zaafı, evrensel olarak hep bu noktadan kaynaklanmıştır. O, tekellerin veya diğer burjuva kesimlerinin sınıfsal çıkarları ve ideolojisiyle, tabanını meydana getiren geniş emekçi yığınların sınıfsal çıkar ve ideolojilerini sürekli olarak uzlaştırmaya çalışmış; başaramadığı zaman ise, (ki uzlaşmaz çelişki içinde bulunan sınıfların çıkarları da uzlaştırılamaz) yerine göre birinden veya ötekinden yana saf tutmuş, ideolojisini de buna göre belirlemiştir.

Sosyal demokrat hareketin evrensel gelişme çizgisini, CHP de, Türkiye'ye özgü koşullarda yaşamaktadır.

Bir yandan «halk iktidarı» önerirken, öte yandan sermayeye güvence vermek; hatta bu güvence için oy kaybını dahi göze almak sosyal demokrasinin gelişme çizgisinin özelliklerine örnek gösterilebilir.

Bu ikili yapı ve sürekli yalpalama, sosyal demokrasinin, genelinde olduğu gibi Türkiye'de de gözlenen ikili sınıf temelinin sonucudur. CHP için soru, en sonunda, «burjuvaziden yana mı, işçi sınıfından yana mı olacağız» noktasında düğümlenmektedir.

Birkaç yıldır çeşitli gelişmelerin, parti içi dalgalanmaların, olaylar karşısında takınılan tavırların da gösterdiği ve belgelediği gibi, CHP'nin ideolojisi, bu sınıfsal ikiliği yansıtmaktadır.

Sosyal demokrat bir harekette, bu durum yadırganmamalıdır. Sosyal demokrasiden, sınıf özü açısından, işçi sınıfı hareketinden beklenen ideolojik netliği beklemek gerçekçi olmaz. Ancak, özellikle Türkiye gibi bir ülkede, sosyal demokrasi, belli bir an geldiğinde, ister istemez yerini; hangi ayağını hangi sınıftan yana bastıracağını ve ideolojisini hangi temel ideolojiye göre biçimlendireceğini netlikle seçmek zorundadır. Bu tercihi savsaklamak, eninde sonunda, hareketi - hatta bazan tabanına rağmen, ve hareketin zaafa uğraması bahasına - burjuvaziyle ve çağımızda daha çok tekelci burjuvaziyle bütünleştirir.

CHP'nin gerçekten de tutarlı bir ideolojik çizgiye kavuşması gerekmektedir. Ama CHP'nin ideolojik çizgisinin ne olduğu, kesinlikle ve netlikle henüz bir türlü tanımlanamıyor.

Örneğin, emek güçlerinin antifaşist güçlerin, faşizme ve emperyalizmin işbirlikçisi tekelciliğe karşı kuracakları ve geliştikçe bir avuç işbirlikçi sömürücü karşısında halkın ezici çoğunluğunun cephesi haline gelecek olan UDC'de alması gereken yeri alamıyor. Seçim propagandası sırasında duvarları «halk iktidarı» yazılarıyla donatan bir siyasal hareketin ideolojik çizgisini gösteremiyor. İdeolojik tutarlılık ve çizgi, sınıfsal tercihle, sosyal demokratla partilerde ise, ağırlığın hangi ideolojiden, hangi sınıflardan yana verileceğinin açıklıkla belirlenmesiyle mümkündür. İşte sağ ve sol sosyal demokrasi ayrımı, bu soruya verilen cevaptan ve yakınlaşılan ideolojinin burjuva ideolojisi mi, işçi sınıfı ideolojisi mi olduğundan kaynaklanır.

Türkiye bir özel örnek, bir istisna olamaz. Sosyal demokrasi Türkiye'de de kendi gelişme çizgisini izleyecek ve Türkiye'nin koşullarında, ideolojik tercihini yapması zorunluluğu çok daha erken doğacak. UDC, bu konuda da bir dönemeç...

İşçi sınıfına düşman maoizme karşı savaş günceldir

Metin GÜR

Sol sapmalar, işçi sınıfının sınıf savaşında çok zararlı akımlardır. Onları tanımak içyüzlerini ortaya çıkarmak, sergilemek, bu savaşın ayrılmaz bir parçasıdır. Devrime giden yol tertemiz, pürüzsüz değil, meşakkatli ve çetin bir yol. Burjuvazi başta olmak üzere, irili ufaklı bir sürü, işçi sınıfına, onun ideolojisine düşman akımlar bu yolu tıkamaya çalışır. Biz, bu yolu aşarken ayağımıza dolaşanları, karşımıza çıkanları temizleye temizleye gideceğiz. İşte bu yolda Maoizm, göz açmasına fırsat verilmeyecek, işçi sınıfına düşman bir akım. Devrimci sloganlara bürünüp emperyalizmin bir kolu olarak çalışan, dünya işçi sınıfı saflarında gedik açan bir akım. Bu nedenle Maoizme karşı savaş günceldir.

Maoizm nedir?

Maocuların günümüzdeki somut eylemlerine gelmeden önce bunların nereden algılandıklarının köküne, yani, Maoizmin ideolojik ve sosyal temellerine kısaca bir göz atmakta yarar var.

Maoizm, Maonun fikirleri demektir. Bu Çin'deki sosyal ortamın bir ürünüdür. O ancak öyle bir ortamda gelişebilirdi. Örneğin, Çin 20. yüzyılın ortasına kadar yarı feodal ve yarı sömürge bir ülke idi. Her yanıyla geri kalmış bir tarım ülkesiydi. 1 Ekim 1949'a, yani Çin'in bağımsızlığını kazandığı güne kadar nüfusun %90'ı köylerde yaşıyordu. Şimdi ise %80'i. İşçi sınıfı çok az ve gelişmemişti. 1949'da Çin Komünist Partisinde işçilerin oranı %2 idi. İşçiler devrimci harekete yoğunlukla katılıyorlardı. Ancak güçsüz oluşları nedeniyle savaşta aktif rolü köylüler ve milli burjuvazi oynuyordu. Görüldüğü gibi Marksizmin sosyal temeli zayıftı. Köy yığınları çoğunlukla fakir, yoksul ve birçok türlü inançlara sahiptiler. Ortam çeşitli sol sapmalara müsaitdi. Hatta Marksizmi değiştirmek içinde... Sonuçta öyle oldu. Marksizm kaldırıldı, Maoizm konuldu.

Mao'nun görüşleri, kurtuluştan önce Çin'de olan ideolojinin etkisi altında oluşuyor.

BİRİNCİ ETKEN

Eski Çin düşünürü Konfüçyüs'ün görüşleri. Maonun bundan aldığı yanları şöyle özetleyebiliriz: «Yüce Çin idesi» dünyaya hakim olacak. Çin egemenciliği. Maoizm gerek siyasette, gerekse bütün alanlarda başlıca amacı hegemonizmdir. Neye hakim olmak isterler?

1. Uluslararası işçi ve komünist hareketine,
2. Dünya Sosyalist Sistemine,
3. Ulusal Kurtuluş Hareketlerine,
4. Bütün Uluslararası Politikaya.

İKİNCİ ETKEN

Mao'nun 27 yaşına kadar içinde bulunmuş olduğu anarşizmdir. O zaman «anarşizm Marksizmden önce gelir» konusunda kitap yazmıştır. Anarşizmden, kültür konusunda nihilizmi (karamsarlık) alıyor. Örneğin, üniversitelilerle bir konuşmasında «Çin'de işler en iyi iki imparator sırasında yürütülmüştür» diyor... Bunun biri okuma-yazma bilmiyormuş. Üniversitelilere «çok okursanız imparator olamazsınız» diye öğütte bulunuyor. Mao'ya göre ne kadar fazla okursan o kadar aptallaşırsın.

ÜÇÜNCÜ ETKEN

Mao'nun çok eğilimli olduğu bir ideoloji de Troçkizm'dir. Bununda sıçlayışlar teorisini benimsiyor, kışla sosyalizm öğretisini alıyor. Yani emeği askeri buyruklar altına sokmak. Kültür Devrimi sırasında her dairede, her okulda, her komünde ordu birlikleri vardı. Bunlar işçilerin çalışmalarını kontrol ediyorlardı. Bundan başka işçiler ve köylüler yarı asker durumuna getirilmişti. Onlar bununla ilgili olarak yeni tip işçi yetiştirme eylemine geçtiler. Yani hem işçi, hem köylü ve hem de asker olacak! Bilindiği gibi Mao'nun grubu genellikle asker kişilerdi. Mao'nun «proletarya kurmayı» denen grupta 14 kişiden 8'i askerdi. 9. Kurultayda Merkez Komitesine seçilenlerden %40'ı askerdi, taşra yöneticilerinin ise yüzde 80'i. Bunlar rastgele ve gelişigüzel asker değil, Mao'ya bağlı kişilerdi.

Maoizm, o gün bugündür, uluslararası ortamda boy gösteren anti Marksist-Leninist bir görüştür. Yukarıda belirtilen noktalar her fırsatta yürürlüğe koyulmuş ve böylelikle birçok olumlu hareketleri yaralamıştır. İlk önce, Çin'in somut ortamında Maocu görüş üstünlük kazanmış, parti likide edilmiş, dağıtılmış ve 1965'te «Yüce Kültür Devrimi» sloganı adı altında Marksistler ortadan kaldırılmıştır. «Kültür Devrimi» adıyla anılan olay Maoculuğun askeri darbesiydi. Maocu yönetimden hoşnut olmayanlarla hesaplaşıldı ve parti komitelerini savunan işçilerin üzerine askeri birlikler sürüldü.

İşçi düşmanlarının övgüsü

Maoizm bugünkü devrimci hareket içinde, bütün revizyonist ve oportünist güçlerin öncüsü oluyor. İşçi sınıfının kurtuluş hareketini kundaklamaya çalışan sağ elemanlar kendilerini Maoizme uyduruyorlar. Örneğin, Fransız Komünist Partisinden kovulan Roger Garaudy 1968'de şunları yazmıştı: «Çin'deki Kültür Devrimi en demokratik düzeni getiriyor». Bir ABD'li anti-komünist 1967'de «Mao Asya'nın Leninidir» diye yazdı. Fişer ise şöyle diyor: «Lenin'den sonra devrimin en büyük strateji öğretmeni Mao'dur.» Bu övgüler rastgele değil, August Bebel'in tanımladığı bir kural var. Diyorki, «Düşman seni överse nerede hata ettiğine iyi bakın; düşman sana küfür ederse yolun doğrudur devam et...». Bunun somut örneklerini her gün görüyoruz. Batı basını ve televizyonu ağızlarını açtıkça Sovyetlere ve diğer sosyalist ülkelere küfür üstüne küfür eder, Mao'ya ve Çin'e ise övgüler yağdırır. Türkiye'mizde öyle değil mi?

Maocular her yerde bütün komünist ve milli kurtuluş hareketlerinde dinamitleyici rol oynarlar. Tırnakları tutmaya dursun, bir tutarsa etmediklerini bırakmazlar. Bazı ülkelerde 30'a yakın örgüt kurmuşlardır. Bazı yerlerde ise komünist partilerini parçalamışlardır. Komünist Partilerinin azılı düşmanlarıdır. Bu da emperyalizmin amacına tartışmasız bir şekilde uygundur. Bu yüzden Maoizm emperyalizmin bir koludur, işçi ve emekçilerin düşmanıdır. Örneğin. ülkemizdeki Maocuların saldırılarına boy hedef yaptıkları Türkiye işçi sınıfı hareketidir. Onlar için baş düşman bu harekettir. Güçleri yetse DİSK'in kanını içecekler... 1 Mayıs gösterisinde yaptıklarını bütün Türkiye izledi.

Avrupa'da Komünist Partisinin yasak olduğu tek ülke Türkiye kaldı. Türkiye Komünist Partisi'ne koyulan yasağın kalkması ulusal bir istem haline geldi. Namuslu yurtseverlerden, köyden, kentten ve fabrikalardan gelen ses «TKP'ye özgürlük». Ama, Maocular buna kesin olarak karşılar. 141-142'nin kalkmasını ve TKP'nin serbest bırakılmasını, işçi sınıfının önünün açılmasını istemiyorlar, karşı kampanya yürütüyorlar. Bütün bu eylemleriyle emperyalizmle, gerici güçlerle, MHP'li komandolarla el ele, omuz omuza yürümüyorlar mı?

Maoizm ve Sovyet düşmanlığı

Çin'in iç ve dış politikasında başta gelen konu Sovyet düşmanlığıdır. Çin'de doğan yeni nesiller Sovyet düşmanlığıyla eğitiliyor. Çin Sovyetler için silahlanıyor. Bir gün Sovyetlerin saldıracağı propagandası devamlı yapılıyor.

Çin'in kurtuluşu ve uluslararası alanda söz sahibi olması için Sovyetler Birliği az emek vermedi. Çin bağımsızlığına kavuştuğu zaman tek yardım eden ülke Sovyetler Birliği idi. Maocular bütün bunların üzerine bir sünger çekti. Leninci prensiplerden şaşmayan, dünya işçi sınıfı ve ezilen halkların büyük dostu Sovyetleri düşman ilan etti.

1935 yılında Dimitrof bir konuşmasında aynen şöyle der: «İşçi hareketinde çalışan herhangi bir kimsenin, her işçi partisinin her emekçi örgütünün veya kapitalist memleketlerdeki her demokratın samimiyet ve namusunu yoklamak için kullanılacak mihenk taşı, onların yüce sosyalizm ülkesine karşı aldıkları münasebetlerdir». Bu sözler bugünde aynı tazeliğini koruyor. Dimitrof bunu boşuna söylememiş. Sovyetlere karşı düşmanca tavır alındı mı ardından daha nice ihanetler geliyor. Örneğin, Dünyada bütün insanseverlerin nefretini ve kinini kazanan Şili faşist Cuntasını ilk tanıyan Mao yönetimi olmuştur. Bununla da kalınmamış, Allende'nin elçisi Pekin'den çıkarılmış ve faşist Cunta yönetimiyle parasal anlaşma yapılmıştır. İspanya'da beş yurtseverin faşist Franko rejimi tarafından kurşuna dizilmesi dünya kamuoyunda büyük tepkilerle karşılanırken, Mao yönetimi, bu hareketinden dolayı Franko'yu kutladı. Sovyetler Birliğinin Birleşmiş Milletler toplantısına getirdiği «Barış ve Uluslararası gerginliğin azaltılması» teklifine Pekin delegesi karşı çıktı. Daha, istenildiği kadar örnekler verilebilir.

Bu Moskova-Pekin çatışması değildir

Yeri gelmişken bir de şunu belirtmek gerek; yukarıdan aşağı sıralanan bu gerçeklerde gösteriyor ki, bu olay «Moskova-Pekin» çatışması değildir. Bizde bazıları bu şekilde yorumlar. Bu kesin yanlıştır. Böyle bir iddia yalnız Maocuların işine yarar. Bırakalım «filozof» kesilip ulu orta fetva vermeyi de işin gerçeğini kabul edelim. Savaş, solcu sloganları kullanan emperyalizmin bir kolu Maoizmle Marksizm-Leninizm arasındadır. Bu gerçekler sonucudur ki, biz, Maoizme karşı verilen savaş, Emperyalizme ve Faşizme karşı verilen savaştan ayrılmaz, diyoruz.

Gençleri bu akıma karşı korumak

Maoizm gençleri maceralara sürüklemek ve onları işçi sınıfının yanından koparmak için, gençliğin en temiz arzu ve isteklerini, onların burjuvaziye karşı olan kinini kullanır, suistimal eder. Yaşı icabı gençlik ateşlidir, heyecanlıdır. Maocular içi boş sloganlarla, bunları kendi yanlarına çekmeye ve enerjilerini boşaltarak harcamaya çalışırlar. Daha doğrusu onları burjuvaziye yem olarak hazırlarlar. Yakın geçmişimizde bunun somut örneklerini gördük ve şimdi de görmekteyiz. Öyleyse, Maoizme karşı savaşı hiç bir zaman gevşetmeyeceğiz. Gençliğin yeri işçi sınıfının yanıdır. Bunu bıkmadan, usanmadan anlatmak, her «devrimciyim» diyen kişinin görevi oluyor. Maoizme sempati duyan, «onlar da solcudur» diyen, ya da Maoizme karşı sessiz kalan çevreleri, kişileri de görebiliyoruz. Öyle yazarlar var ki, bu konuda tek cümleyle bile söz etmez. Böyle bir tavır, tutum, davranış yurtseverlikle, ilericilikle bağdaşmaz. Bu işçi sınıfına dostluk değildir. Yapılacak tek doğru iş, işçi sınıfının düşmanlarına karşı düşman, dostuyla dost olmaktır. Öyle ağızda lâf gevelemekle, doğruları söylemekten kaçınmakla devrimcilik, ya da devrimciliğe özenti duymak olmaz. Aksini düşünenler zararlı çıkarlar...

Sonuç olarak söylenecek şudur; Maoizm devrimcilik değildir. Maocu görüşün içinde hiç bir devrimci eleman yoktur. Maoizm demek, işçi sınıfına ihanet demek, Maoizm demek, anarşizm, şovenizm demektir. Bu nedenle Maoizme karşı savaş da günceldir.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı—Şubesinde 920036—8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS—G/110 numaralı hesaplara yatırınız

Genel Toplam 4.058.212.68

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların adları

Dünkü Toplam 4.053.037.68

Ad	Miktar	Ad	Miktar
TÖB-DER Van Şubesi	2.000 TL	Lütfü Şallı	20 "
Atilla Sağlam	2.000 "	Hamit Deliahmet	20 "
Sosyal Dayanışma Derneği-Darıca		Cemil Kaftanoğlu	20 "
İsmail Gören	100 "	Hüseyin Zeyrek	20 "
Mehmet Demirdağ	50 "	İsimsiz	20 "
Mehmet Yılmaz	50 "	Turan Gündüz	10 "
İsmail Kaya	50 "	Mustafa Filiz	10 "
İbrahim Kayadelen	50 "	Ali Bayraktaroğlu	10 "
Sadık Duran	50 "	Oğuz Enberker	10 "
Murat Budak	50 "	Bahattin Özbay	10 "
Ali Kara	50 "	Hasan Bayraktaroğlu	10 "
Erol Güllü	50 "	Cavit Kuşak	10 "
Mustafa Tüter	50 "	Mustafa Özmet	10 "
Hayati Yılmaz	30 "	İsmail Çalışkan	10 "
Ekrem Gören	30 "	Sait Gülver	10 "
Beytullah Kubaş	30 "	Yaşar Kuşak	15 "
Eyüp İnce	25 "	Ali Özdinçer	10 "
Recep Barış	20 "	İsimsiz	10 "
Hakkı Talaylı	20 "	Mehmet Demirci	10 "
Ali Özker	20 "	Aytun Er	15 "
Erdoğan Dikbaş	20 "	Hüseyin Deniz	10 "
Feyyaz Keskin	20 "	Fethi Malkoç	10 "
Cavit Yılmaz	20 "	Fahrettin Güven	5 "
İdris Celep	20 "	Semih Uzun	5 "
Hayrettin Kayaoğlu	20 "	Mustafa Güven	5 "
Şaban Gören	20 "	Vedat Kayaoğlu	5 "
Hasan Alkılıç	20 "	Mehmet Tay	5 "
		Yahya İnce	5 "

Bugünkü Toplam 5.175.00

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine " grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

Politika

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER

Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Yazıişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: ISTA (Süleyman COŞKUN)

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Tassavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu TEL: 27 77 12 27 69 09
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay TEL: 17 65 36 18 36 88
ANKARA BASKISI: EMAŞ Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.

Sayı: 1521 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ Sütun Santimi: 3. Sayfa 110 TL, İlan Sayfası 100 TL, İstanbul Baskısı 70 TL, Kitap İlanları 50 TL

Castro Kübalıları ABD emperyalizmine karşı bir kez daha uyardı

HAVANA-(THA)-

Küba ve ABD arasında 16 yıldır ilk kez diplomatik temsilci teati edilmesi sırasında Küba Lider Fidel Castro da halkı ABD emperyalizmine karşı uyarmıştır.

Başkent Havana'da ABD temsilciliğinin açılış törenine katılmayan Castro, Havana'nın bin 100 kilometre doğusundaki Holguin'de bir okulun açılışında yaptığı konuşmada, bundan böyle Küba okullarında yabancı dil, özellikle de İngilizce ve Fransızca derslerine hız verileceğine değinerek şöyle demiştir "hoşlanmamamıza emperyalist Amerikalıların bu dili konuşmalarına rağmen İngilizce ve aynı zamanda da Fransızca derslerinin ilerletilmesi gerekmektedir. Üçüncü Dünya ve Latin Amerika da İspanyolca konuşuluyor. Ancak Dünya'nın geri kalan bölgelerinde hala hakim diller İngilizce, Fransızcadır."

ANGOLA'YA KÜBALI ÖĞRETMENLER GÖNDERİLECEK

Castro daha sonra yakın bir gelecekte Angola'ya bir kadar Kübalı öğretmen gönderileceğini de açıklamıştır.

ABD'de de "Halk Mahkemeleri" kurulmasına çalışılıyor...

LENİNGRAD (A.A.)

Amerikan Yüksek Mahkemesi Başkanı Warren Burger, Sovyetler Birliği'nde geniş bir uygulama alanı bulunan "halk mahkemeleri" sisteminin gayet etkili olduğunu ve aynı sistemi Amerika'da da uygulamak için ön çalışmalara başlandığını açıklamıştır. Burger, bu gibi mahkemelerin Amerika'da kurulması halinde, bunların sadece "ufak vakalara" bakabileceklerini de kaydetmiştir.

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Partisi Lideri Leonid Brejnev'in davetlisi olarak dokuz günlük resmi bir ziyaret için Sovyet Rusya'da bulunan Burger, halk mahkemeleri sisteminin Amerika'da uzun bir süredir incelenmekte olduğunu, ancak projenin henüz etüd safhasında bulunduğunu açıklamıştır.

Yüksek Mahkeme Başkanı, halk mahkemelerinin "ufak suçlara bakabileceklerini" söylerken, Amerika Barolar Birliği'nin, ufak suçlar ile büyük suçlar arasındaki sınırı çizmeye çalıştığını ve bu incelemenin tamamlanmasından sonra halk mahkemeleri konusunun ele alınabileceğini bildirmiştir.

Amerika'da, bir davanın çok zaman dört veya beş yıl kadar sürüncemede kaldığından yakınan Burger, buna karşılık federal mahkemelerin daha verimli çalıştıklarını ve son zamanlarda, bu mahkemelerin verimliliklerinde % 36'lık bir artış olduğunu söylemiştir.

Burger, halk mahkemeleri sisteminde, mahkemeye bir profesyonel yargıcın başkanlık ettiğini ve kendisine halktan iki kişinin yardımcı olduğunu, ancak bu tür mahkemelerin ciddi suçlara bakmasının sakıncalar doğurabileceğini kaydetmiştir.

Owen'ın bir FKÖ yetkilisiyle görüştürülmesine çalışılıyor

● **Arap ve Avrupalı diplomatların bu konuda çaba sarfettikleri söyleniyor**

BEYRUT (THA)-(UPİ)

Arap ve Avrupalı diplomatik çevrelerin gelecek ay Lübnan'ı ziyaret etmesi kararlaştırılan İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen'in bu ziyaret sırasında yüksek düzeydeki bir Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) yetkilisi ile büyük olasılıkla da Yasser Arafat ile buluşmasını sağlamaya çalıştıkları bildirilmiştir.

Beyrut'ta bir açıklama yapan bir FKÖ sözcüsü ise, böyle bir şeyden haberi olmadığını söylemiştir.

Kuveyt'te yayınlanan El Kabas gazetesi, bu buluşmayı sağlamak için Lübnan'ın başkentinde çalışmaların geçen bir iki gün içinde yoğunlaştığını ve görüşme için FKÖ Lideri Yasser Arafat'ın adının öne sürüldüğünü belirtmiştir.

Gazete, hangi Arap ve Avrupa ülkelerinin buluşma ile ilgili temasları yaptıklarını bildirmemiştir.

Buluşma gerçekleşirse bu şimdiye dek Londra ile FKÖ arasında en yüksek düzeyde görüşme olacaktır.

Fransa Başbakanı Çin'e gidiyor

PARİS (THA)

Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing, Başbakan Raymond Barre'in yakında Pekin'e gideceğini söylemiştir. Giscard, Çin'in Paris Büyükelçisi Han Ke-Hua'ya Barre'nin Pekin'i ziyaret etmesi için Çin'in yaptığı daveti iki ülke arasındaki ilişkileri kuvvetlendirmek amacı ile, kabul ettiğini bildirmiştir.

Giscard, Barre'in Çin'e yapacağı ziyaretin tarihini açıklamamıştır.

Panama Kanal Antlaşmasını protesto eden Panamalı bir profesör kendini yaktı

STOCKHOLM-(A.A.)

Yeni Panama Kanal Antlaşmasını protesto amacıyla Stockholm'deki Amerikan Büyükelçiliği önünde kendini ateşe veren Panamalı bir profesör kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

Libya devriminin 8. yılı kutlandı

Kaddafi "Mısır-Libya Savaşı emperyalist-siyonist komplonun sonucudur"

● Bir saat süren konuşmasında Kaddafi "Filistin Kurtuluş Hareketine verdiğimiz güvenceleri her zaman tutacağız" dedi

BEYRUT (THA)

Libya Lideri Albay Muammer Kaddafi, Libya Devrimi'nin sekizinci yıldönümünde yaptığı konuşmasında ılımlı olarak nitelediği Mısır'ı altı günlük sınır savaşına "emperyalist-siyonist bir komplonun" ittiğini söylemiştir.

Bir saat süren konuşması sırasında Kahire'yi saldırıya geçip "haksızca ve haince" davranmakla suçlayan Kaddafi sözlerini şöyle sürdürmüştür: "Ancak suçlu, tarihi canı olan emperyalist-siyonist komplosudur. Bu komplo Arap dünyasını bölmeyi ve İsrail'in yıllardır düşlediği Nil Deltası'ndan Fırat'a kadar olan topraklara kadar genişlemesini sağlamayı amaçlamaktadır. Hem ABD, hem de İsrail, Libya Silahlı Kuvvetlerini mahvetmek istemektedir."

Kaddafi daha sonra Libya'nın Filistin Kurtuluş Hareketine verdiği güvenceleri her zaman tutacağını belirterek, "Filistin Kurtuluş Hareketi'ni bütün gücümüzle bağrımıza basıyoruz" demiştir.

Libya Devrimi törenine Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Lideri Georges Habash, Zimbabwe Kurtuluş Örgütlerinden ZAPU Lideri Joshua Nkomo, bazı Sovyet diplomatları ve Nijer ve Burundi'nin Devlet Başkanları katılmıştır.

Somali-Etiyopya savaşı Cibuti ekonomisini baltalıyor

CİBUTİ (ANKA-DPA)

Cibuti Devlet Başkanı Hassad, komşu Etiyopya'nın Eritre bölgesindeki gerilla eylemleri yüzünden ülkesinin ekonomik sarsıntıya uğradığını söylemiştir. Gouled, Eritre bölgesindeki gerillalarla hükümet kuvvetleri arasındaki çatışmalar yüzünden Addis Ababa-Cibuti demiryolunun çalışamaz duruma düştüğünü bu yüzden de ülkesinin ekonomik çöküntüyle karşılaştığını bildirmiştir.

Bu arada Etiyopya'nın kuzeyindeki Eritre bölgesinde mücadele eden gerilla kuruluşlarından biri olan Eritre Kurtuluş Cephesi (ELA), Kuzey Etiyopya'daki Agordat kentinin ele geçirildiğini bildirmiştir.

Ziyaül Hak Butto'nun rüşvet aldığı iddialarını yalanladı

RAVALPİNDİ (A.A)-

Pakistan askeri yönetiminin başı General Ziya ül Hak, eski Başbakan Zülfikar, Ali Butto'nun Fransız "mirage" uçakları alımında rüşvet aldığı yolundaki iddiaları "yersiz" olarak nitelemiştir.

General Ziya ül Hak, düzenlediği bir basın toplantısında hükümetinin, Pakistan Kara Kuvvetleri eski Başkomutanı General Gül Hasan'ın geçen 27 Ağustos'da ortaya attığı iddia üzerine her hangi bir soruşturma açmadığını belirtmiştir.

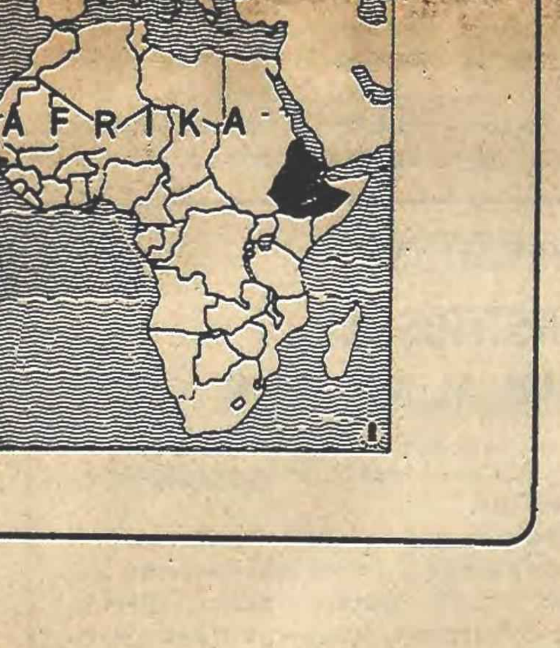
General Gül Hasan'ın son görevi, Atina'da Büyükelçilikti. Gül Hasan Mart seçimlerini izleyen bunalım sırasında görevinden istifa etmiş ve ülkesine dönüşte Ali Butto'yu iki milyon dolar rüşvet almakla suçlamıştı.

Somali Devlet Başkanı Sovyetler Birliği gezisini tamamladı

NAİROBİ (THA-UPİ)

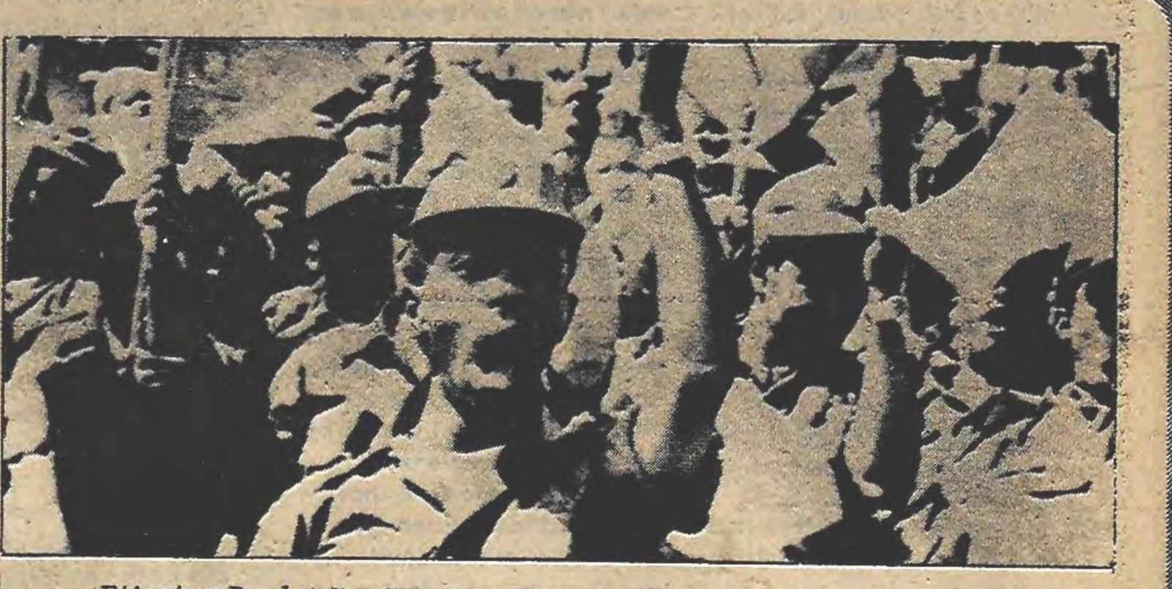
Somali Devlet Başkanı Siad Barre, Sovyet liderleri ile yaptığı görüşmeleri tamamlayarak ülkesine dönmüştür.

ETİYOPYA SORUNU...ETİYOPYA DÜĞÜMÜ...

Afrika boynuzunda devrim

Afrika Boynuzu adı verilen Kuzeydoğu Afrika'da büyük bir gerilim ve kaynaşma var. Emperyalizmin, gerici Arap rejimlerinin ve bölgedeki gerici, ayrılıkçı güçlerin baş hedefi Etiyopya'yı, onun devrimci yönelimini çökertmek. Böylece, bütün Afrika halklarına örnek olan bir devrim hareketini sindirmiş, emperyalizme, yeni sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı savaşımı geriletmiş olacaklar. Bu çabaların nereden kaynaklandığını anlamak için, Etiyopya'da olup bitenleri bir gözden geçirmeli.

Etiyopya Devlet Başkanı Mengistu Haile Mariam, devrimi korumak için kurulan silâhlı köylü birliklerini selâmlıyor

İmparatorluk zamanında Etiyopya:

1974 başlarında Etiyopya, bu ülkenin ünlü ekonomistlerinden Taye Guillilat'ın sözleriyle, "feodal toplumdan kapitalist topluma geçişin eşiğinde"ydi. Bu tanımı şöyle somutlaştırabiliriz: İşlenen toprağın yüzde 60'ı, içlerinde İmparator ailesi ve Kilise prenslerinin de bulunduğu bin kadar feodal beyin elindeydi. Bu bir avuç azınlık, 24 milyon nüfuslu ülkeye tam olarak egemendiler. Ülkenin 14 bölgesinden 11'inde, tek bir endüstri işletmesi bile yoktu. Geri kalan üçündekilerin de yüzde 70'i yabancı sermayenin elindeydi. 1942 yılında resmen kaldırılmış olan kölelik, yalnız kırlarda değil, kentler ve kasabalarda bile yaygın biçimde devam ediyordu. Halk, akıl almaz bir yoksulluk içinde kırılıyor Etiyopya, Afrika'nın en geri ülkeleri arasında yer alıyordu. Sosyal hizmetler, yargı sistemi, yönetim, ilkelerine kadar yozlaşmış, çürümüş bir durumdaydı. Saray parlamentoculuğu, şovenizm ve politik örgüt kurma yasakları, halka en ufak bir özgürlük bırakmıyordu.

Böyle bir Etiyopya, emperyalistlerin ve gerici Arap rejimlerinin pek işine geliyordu tabii. İmparatorluk ailesinin, feodal beylerin, kilise büyüklerinin ve bürokrat burjuvazinin egemenliği altında bir Etiyopya, Batı'yı hiç rahatsız etmemekteydi. Şimdi yükselttikleri, "insan hakları çiğneniyor" şikayeti, o zamanlar hiç duyulmuyordu.

Devrimin getirdikleri:

Etiyopya, tropikal Afrika'nın en eski devletlerinden. Sosyal ve ekonomik çelişkilerin keskin, sınıf yapısının gelişmiş olması, devrim liderlerinin başlattığı kralcılığa ve feodalizme karşı köklü ve ilerici hareketin, ulusal ve demokratik bir devrim olarak gelişmesine yol açtı. Eylül 1974'te krallığın yıkılmasından sonra geçen üç yıl içinde, ulusal demokratik güçler, kitleleri devrime kazanma yolunda büyük başarılar kazandılar.

Etiyopya'nın en büyük zenginliği olan toprak, artık kamu malı olmuştur. Köylülere ve eski tarım işçilerine toprak dağıtımı yapılmakta. Feodal ve kapitalist ilişkilere son verildi. Kooperatifler ve devlet çiftlikleri kuruluyor. Bütün önemli endüstriler ulusallaştırıldı. Endüstri yatırımlarının yüzde 90'ı kamu sektörünün elinde.

Bankaların ve sigorta şirketlerinin ulusallaştırılması, eski vergi sisteminin bütünüyle değiştirilmesi, bütün para ve döviz işlemlerinin devletçe denetlenmesi ve özel yatırımların, ticaretin sıkı kurallara bağlanması, ekonominin sağlıklı bir yolda gelişmesine fırsat vermiş. Afrika'nın en ilerici çalışma yasası bugün Etiyopya'da uygulanıyor. Halkın eğitilmesi, sosyalist kültürün yerleşmesi için yeni programlar hazırlanmış. Bu, halkın kitleler halinde devrime katılmasını, toplumu değiştirme yolunda etkin olmalarını sağlıyor.

1976 Nisan'ında, Bölgesel Askeri Yürütme Konseyi'nin açıklandığı Ulusal Demokratik Devrim Programı, çok önemli bir belge ve ileri bir adım niteliğinde. Programda devrimin başlangıç ve gelişmesi, "sosyalist devrime geçiş aşaması" olarak nitelendiriliyor. Etiyopya'nın demokratları bu programa, bu yüzden minimum program diyorlar. Programda öngörülen, işçi sınıfının Marksist-Leninist partisinin, toplumun en büyük yönlendirici gücü olan bu örgütün oluşturulması hedefine ulaşmak için, büyük bir istekle çalışılıyor.

Etiyopya halkı, kendilerini gerilikten, sömürüden ve baskılardan kurtaran devrimi savunmada kararlı

Gerici hareketler devrime saldırıyor:

Krallığın yıkılmasından sonra gerici güçler, geçici bir "bekle-gör" politikası uyguladılar. Umdukları, kapitalist gelişmenin hızlanması, türeyecek bir yeni sömürgeci azınlığın yönetimi ele geçirmesi veya feodal monarşinin sessizce geriye dönmesiydi. Ama ilerici, yiğit bir ideolojiyle donatılmış toplumsal güçlerin duruma gitgide daha çok egemen olmaya başlamaları, bu çevreleri telaşa düşürdü. Hele Etiyopya emperyalizme karşı, dünyanın ilerici güçleriyle, özellikle de sosyalist ülkelerle yakın ilişkiler kurmaya, onlarla dayanışma içinde bir dış politika yürütmeye başlayınca, karşı devrimi içerde ve dışarda kışkırtmak onlar için farz oldu.

İçteki karşıdevrimci hareketlerin başlıcaları, ayrımcı gruplar, karargahları Londra ve Hartum'da üslenmiş kralcı Etiyopya Demokratik Birliği ve Mao'cu, Devrimci Halk Partisi'dir. Bu hareketler ülkede bir terör kampanyasına, ulusal ve dinsel ayrılıkları körüklemeye giriştiler. Bu hareketler içinde, devrimci yönetime en büyük zararı veren, Kuzey'de Eritre bölgesindeki ayrılıkçılardır.

Eritre sorunu nedir?

Sorunun değişik bir açıdan incelenmesi çok ilginç bazı noktaları açığa çıkaracaktır. Bir ayrılıkçı örgütün, Eritre Kurtuluş Cephesi'nin, 1971 yılında, birinci kongresinde aldığı kararlarda, hareketin hedefleri, yönetimdeki Haile Salasiye kliğine ve Etiyopya ile Eritre'nin sömürücü sınıflarına, ayrıca bölgede Amerika'nın askeri varlığına karşı mücadele olarak saptanmıştı.

Bu hedeflerin hepsi, Etiyopya'nın devrimci demokratik güçlerince de benimsenmişlerdi ve bugün, büyük ölçüde de gerçekleştirildiler. Krallık devrildi, sömürücü sınıfların egemenliğine son verildi, Asmara'daki Amerikan üssü kaldırıldı. Devrimci program, uluslar sorununa da adil bir çözüm öneriyor. Bütün halklara, kendi kaderini tayin hakkı tanınmakta. Çok uluslu bu devletin ortak çıkarlarını halkların birliğini ve sınır bütünlüğünü koruma sorumluluğundan yola çıkılarak, bugün için en ilerici ve geçerli kaderini tayin biçiminin, bölgesel otonomi olduğu görülmüş. Programda, bölgesel otonomi kavramının, her ulusun kendi politik, ekonomik ve kamu düzenini kurmada ve kendi dilini kullanmada özgür olmasını ve hükümet organlarına temsilci seçmelerini kapsadığı vurgulanmış. Aynı ilkeler, Etiyopya hükümetinin 16 Mayıs 1976 tarihli, Eritre sorunu üzerine özel bir kararnamesinde de yer alıyor. Aynı kararnamede, bu ilkeler ışığında yapılacak demokratik temellere oturtulmuş bir barış anlaşması önerisi de var. Peki nasıl oluyor da devrimin dördüncü yılında, pekala barışçı bir çözüm bulunabilecek olan "Eritre sorunu", karşı devrimcilerin elinde tehlikeli bir silah haline geliyor?

Bunun cevabı açıktır. Sömürgeci dönemden arta kalan karmaşık toprak sorunları, etnik sorunlar, körüklenen ayrılıkçı egilimler, yeni bağımsızlığını kazanmış ülkelerdeki ilerici rejimlere karşı, her zaman emperyalizmin eline fırsatlar vermiştir. Angola örneği önümüzde. Etyopya sınır bölgelerinde olup bitenler, Osman Saleh Sabbih ★ gibi ayrılıkçıların da gerçek yüzünü ortaya koymaktadır. Bu ayrılıkçı lider, Batı'nın ve belli bazı Arap ülkelerinin başkentleri arasında mekik dokuyarak, eskiden kralcı Adis Ababa rejimiyle diyalog kurmakta hiç güçlük çekmemiş, olan şimdi ise Etiyopya'yı parçalamaya çalışan bu rejimlerin desteğini sağlamaktadır. Hedeflerine varmak için, bu güçler, Washington'un doğrudan işe karışmasını istemeye de hazırdırlar. Afrika Boynuzu'ndaki ayrılıkçı hareket te, bu yoldan yürüyerek, bölgedeki karşı devrimci güçlerin müttefiki haline gelmektedir.

Yeni sömürgeciliğin eski yöntemleri:

Yeni sömürgeci politikanın, Afrika Boynuzu'nu ilgilendiren bir başka yönü de, Batılı güçlerin, başta Suudi Arabistan olmak üzere gerici Arap rejimlerini kullanarak, ilerici rejimlere karşı bir blok yaratma ve Kızıl Denizi bir Arap Gölü'ne çevirme planlarıdır. Bu "blok yaratma stratejisi"nin, ilerici rejimleri ezmeye, Afrika halklarıyla Arap halklarının, Pretoria, Salisbury ve Tel Aviv Irkçılığına karşı ortak savaşımını engellemeye yönelik olduğu açıktır. Bu strateji yeni de değildir. Afrika'da "bölgelere ayırma" politikası, ABD Dışişleri Bakanlığı, CIA ve Pentagon tarafından, 1960'ların ortalarında benimsenmişti.

Yeni ortaya çıkan Cibuti Cumhuriyetini, bu blok yaratma politikasına alet etme çabaları da gözden kaçırılmamalıdır. Bu ülkenin kendi istedikleri rolü oynaması için, gerici rejimler, ellerinden geleni yapmaktadırlar.

Sudan rejimi Etiyopya'ya karşı yürütülen kampanyada özellikle aktif bir görev almış durumdadır. Sınırlarını ayrılıkçı ve kralcı güçlerin askeri birliklerine açarak, Etiyopya'yla ilân edilmemiş bir savaşa girmenin eşiğine gelmiş olan Hartum, Etiyopya'yı parçalamak isteyen güçlere önemli askeri yardımlar da yapmaktadır.

Devrim kendini savunuyor:

Etiyopya, yöneticileri, bir çok kereler, sorunların barışçı çözümünden yana olduklarını açıkladılar. Etiya'ya düşman unsurlar ise bunu hep duymazlıktan geldiler. Sudan Devlet Başkanı, Afrika Birliği Örgütü'nün, sorunlara barışçı çözüm bulmak için kurduğu komisyonun çalışmalarını engelledi.

Şimdi Etiyopya halkı, yapabileceği tek şeyi yapıyor: devrimi savunuyor. Bunun için, düzenli ordu birliklerinin güçlendirilmesinin yanı sıra, halkın silahlandırılmasına da hız verildi. İşçi, köylü birlikleri ve halk milisleri oluşturuluyor. Emperyalist güçlerin ülkedeki etkinliklerinin kırılması, bu artıkların temizlenmesi de unutulmuyor. Karşı devrimle savaşırken Etiyopya halkının bir büyük güvencesi de, uluslararası dayanışma, Başta Sovyetler Birliği olmak üzere bütün sosyalist ülkeler, Etyopya'nın gericiliğe, karşıdevrime ve ayrılıkçılığa karşı kendini savunması için ellerinden gelen yardımı yapıyorlar. Toplumsal ve ekonomik dönüşümlerin gerçekleştirilmesinde bu dayanışmanın küçümsenmeyecek bir önemi var. Çok sayıda düşmanla dövüşen, kuşatılmaya, ekonomik ablukaya alınmaya çalışılan Etiyopya halkı, dünya ilerici güçlerinin de desteğiyle, onu gerilikten, sömürgecilikten ve ulusal yıkımdan kurtaran devrimi savunuyor.

★ Başta Suudi Arabistan olmak üzere, gerici ve emperyalist yanlısı güçlerden destek gören bir ayrılıkçı örgütün lideri.

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ NEDENİYLE ESSEN' DE "BARIŞ GECESİ" DÜZENLENDİ...

2.MC' ye karşı Almanya' da kurulan "Direniş Komiteleri" temsilcileri,MC' ye karşı verilecek savaşımı ve UDC çağrısını görüştü

DIŞ HABERLER SERVİSİ (İSTA) - Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi'nin çağrısı üzerine Federal Almanya'nın çeşitli merkezlerinde oluşturulan "İkinci MC ye karşı direniş komiteleri" nin 50'yi aşkın temsilcisi, MC'ye karşı verilecek savaşımı ve DİSK'in yaptığı UDC çağrısını görüşmüştür. Toplantıdan sonra yapılan açıklamada "UDC hareketinin gelişimi için bizden ne bekleniyorsa o görevi sonuna kadar yerine getireceğiz"denilmiştir. Öte yandan Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle Essen de bir "Barış gecesi" düzenlemiştir.

Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi'nin çağrısı üzerine Federal Almanya'nın Dortmund kentinde toplanan "İkinci MC'ye karşı direniş komiteleri"temsilcilerinin oluşturdukları delegasyon tarafından yapılan açıklamada Türkiye-de İkinci MC'nin dışında kalan tüm kesimlerin yerinin UDC olduğu belirtilmiş Ulusal Demokratik Cephenin nesnel olarak var olduğu da bildirilerek "sorun, işçi sınıfının bütünlüğünü sağlama, ittifakları kurma, tüm demokrat ve yurtseverleri kararsızlıktan kurtaracak ortak platformda örgütlü çalışma ya yöneltmektir" denilmiştir.

Barış Günü Ankara' da da tertip komitesinin düzenlediği DİSK'e bağlı sendikaların ve demokratik kitle örgütlerinin katıldığı bir gece ile kutlanmıştır.

Gecede Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilcisi Ekrem Aydın barışın ve 1 Eylül'ün önemini belirten bir konuşma yapmıştır. Aydın konuşmasında barışın tüm dünya halklarının özlemi olduğunu barışın ekmek ve özgürlük kavgasından ayrılmayacağını belirtmiştir.

ZONGULDAK'TA

Barış günü Zonguldak' ta da kutlanmıştır.

Ecevit,UDC çağrısını etkin bir demokratik mücadele yöntemi oluşturmak üzere açılmış iyi niyetli bir arayış ve tartışma çağrısı olarak değerlendirdi

ANKARA (ANKA) CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Ulusal Demokratik Cephe oluşturulması konusunda, "DİSK'in girişimini, somut ve belirgin bir öneriden çok, etkin bir demokratik mücadele yöntemi oluşturmak üzere iyi niyetli bir arayış ve tartışma çağrısı olarak değerlendirmek daha gerçekçi olur sanırım" demiştir.

On beş günde bir yayınlanan "Umut" gazetesine bir demeç veren Ecevit, cephe oluşturma düşüncesinin " amaçta değil, direnişte birlik"ten kaynaklandığına dikkati çekerek şunları söylemiştir:

"Bazı kuruluşların amaçlarındaki doğrultularındaki veya işlevsel niteliklerindeki ayrılıklara bakmaksızın faşizme karşı direnebilmek için bir cephe oluşturmalarıdır söz konusu olan... Bir başka deyişle, savunma için cephe...

Oysa aslında, savunma durumunda olanlar, bozuk düzeni sürdürmek isteyenlerdir. Gerçi alabildiğine saldırgandırlar, ama saldırganlıkları Anayasaya ters düşen ve çağını çoktan doldurmuş olan bir ekonomik ve toplumsal düzeni savunabilmek ve zorla ayakta tutabilmek içindir. CHP ise tarihsel gelişim açısından savunmada değildir. CHP, çağdışı ve Anayasa dışı bir düzenin yerine yeni bir düzen kurmanın uğraşı içindedir. Pasif değil, aktif bir uğraştır bizim uğraşımız...

Aktif bir uğraşta da önemli olan amaçtır ve doğrultudur. Verdiğimiz uğraşta en büyük güç kaynağımız olan halk, bizim amacımızı ve doğrultumuzu açık seçik görebilmektedir. Halk amacımıza umut bağladığı ve doğrultumuza güvendiği oranda başarılı olabiliriz ve olmaktayız. Faşizm ülkemizde bozuk düzeni sürdürmek için direnenlerin, çağa karşı ve insanlığın özellikle Türk toplumunun gelişme çizgisine karşı direnenlerin başvurdukları bir savunma aracıdır. CHP ise bu savunma aracı karşısında savunmaya çekilmeyecek kadar büyük ve güçlü bir partidir."

CHP' NİN STRATEJİSİ

Ecevit, amaç ve doğrultularını halka iyi anlatarak yüzde 33 oydan yüzde 41,4 oranına yükseldiklerini belirtmiş, bunu savunmayla ve dirençle değil, amaçlarına doğru sürekli ilerlemekle sağladıklarını söylemiştir. Ecevit, şöyle devam etmiştir:

"-Stratejimiz savunma psikozunda öylesine uzak kaldı ki uğradığımız fiili saldırılar, öldüresiye saldırılar karşısında bile savunmaya düşmedik. Savunmaya düşmediğimiz için ilerleyebildik. Oysa şimdi cephe karşısında kurulacak bir başka cephenin duvarları içine çekilmemiz, bizi ister istemez savunmaya düşürür ve davranış özgürlüğümüzü kısar.

"SAYGI DUYUYORUZ"

Ecevit, CHP'yi cephe hareketine çağıran topluluklardan çoğu ile aralarında amaç ve doğrultu bakımından aykırılıklar bulunabileceğine dikkati çekmiş, katılmadıkları halde bu görüşlere saygı duyduklarını belirterek, "Ama kendi amacımızın ve doğrultumuzun en doğrusu olduğuna inanmak da bizim doğal hakkımızdır. Ve kamuoyuna ancak kendi amacımızın ve doğrultumuzun, ancak kendi düşüncelerimizin ve davranışlarımızın hesabını vermekle yükümlüyüz" demiştir.

Ecevit, cepheleşmenin uygulamada ideoloji ve strateji tartışmalarını tehlikeli boyutlara ulaştırabilecek bir sakıncası olduğunu da söylemiş, demokrasiye inanan değişik kuruluşlar arasında bu aykırılıkların olmasının doğal olduğunu, uzlaşmaya varma olanakları olduğu halde cephe içinde sürtüşmeye dönüşecek gelişmelerin doğabileceğini söylemiştir. Ecevit, "O yüzden de dayanışma güçlenecek yerde zayıflar" demiştir.

"GERÇEKÇİ İŞ BÖLÜMÜ"

CHP Genel Başkanı 25 kuruluş tarafından kendisine yazılan mektubun Demokrat İzmir'e verdiği demeçten sonra eline geçtiğini söylemiş, yapılan çağrıda "Cephe" deyiminin bulunmadığına dikkati çekmiştir. Ecevit, 25 kuruluşun cephe kavramı üzerinde durmaksızın diyalog ve dayanışmanın sürdürülmesini istedikleri anlamının çıktığını, bunlardan bazıları ile öteden beri işbirliği yaptıklarını örnek vermiştir. Ecevit işbirliğinin gerçekçi bir iş bölümüne dayandığı oranda geçerli olabileceğini söylemiş, DİSK'in bu durumu anlayışla karşılayacağını umduğunu, DİSK'in kendi tecrübelerinin de bu konuda çok anlayışlı ve gerçekçi yaptığını belirtmiştir.

AP'li Polatlı Belediye Başkanı arsa vaadiyle işçilerden para toplamış

ANKARA (ANKA) AP'li Polatlı Belediye Başkanı Sururi Evrigen'in, belediyeye ait arsaları vereceğini vaat ederek Almanya'ya gittiğinde işçilerden para topladığı makbuzlarla saptanmıştır. Bu arada, Belediye Başkanı'nın, Polatlı'da açılan soruşturma sırasında bazı şahıslardan da para aldığı tutulan zabıtlarla ortaya çıkarılmıştır. Belediye Başkanı Evirgen'in bu tutumu ile ilgili olarak AP'li Belediye Başkanvekili Celal Eren bir demeç vermiş, "Dosyaların tetkikinde ehlivukuf olarak eski belediye başkanları bulunduğu takdirde yolsuzluklar derhal meydana çıkacaktır" demiştir.

Bu konuda 30 haziran 1977 tarihinde 15 Belediye Meclisi üyesi başkanlığa bir dilekçe vererek, Fikret Sururi Evirgen'in başkanlık yaptığı dönemde imar planındaki uygulaması, Almanya'dan hibe olarak alınan araç ve hesapların durumu, belediye arsalarının satılmasındaki aksaklıklar, bazı harcamalardaki usulsuzluklar nedeniyle inceleme yapılmasını önermişti.

Yapılan incelemelerde, tutanaklarla bazı kişilerden alınan paralar ortaya çıkarılmış, Almanya'daki işçilerden toplanan paralar konusu belgeleriyle açıklığa kavuşmuştur. Tutanaklardan anlaşıldığına göre, kat ilaveleri için belediyeye giden Ahmet Dedeoğlu adlı şahıstan Ali Faik Metin ve Sürer Kanıver, her daire başına beşer bin lira olmak üzere 20 bin lira almıştır. Ahmet Dedeoğlu bunu kendi imzasıyla ilgililere vermiştir.

Yine ifade zabıtlarından birinde, Almanya'nın Solingen kentinde çalışan Hayri Erol adlı işçiden, belediyeye ait bir arsa kendisine vaat edilerek Köln'de iki bin mark alındığı belirtilmiştir. 37 bin 500 lira tutan arsa bedelinden bu paranın düşüleceği işçiye belirtilmiş, ancak Polatlı' ya geldiğinde iki bin mark dışında 37 bin 500 lira alınmıştır. Hayri Erol ifade zabıtında, bu paranın Almanya'da Belediye Başkanı tarafından kendisinden alındığını ve yeniden 37.500 lira ödediğini açıkça anlatıp zaptı imzalamıştır.

Mustafa Manov adlı işçi de babasına yazdığı mektupta belediye başkanına Almanya' da üç bin mark verdiğini belirtmiş, bunun geri alınmasını istemiştir. Mektup, halen Belediye Reisi Vekilinde bulunmaktadır.

AP'li Belediye Başkanvekili Celal Eren, AP'li başkan hakkında kendi imzasıyla ANKA muhabirine yazılı bir açıklama yapmış, şöyle demiştir:

" Sururi Evirgen'in babasının mali durumu Polatlılılarca bilinmektedir. Borçlu olarak ölmüş, çocukları ise dükkanlarında kamyon, çimento, tuğla ve kiremit satmakla iştigal etmişlerdir. Son iki sene zarfında, servetleri birden artmış, Ford traktör acentalığında 500 bin lira ile ortak olmuşlardır. Bilhassa Almanya seyahati dönüşü işçilerden arsa karşılığı 80 bin mark aldıkları söylentileri çıkmış, bu hususta Belediye Başkanının imzasını taşıyan birçok bonolar ortaya dökülmüş, başkan bunlara borç para alınma süsünü vermiştir. Ama bunların arkalarında (arsa karşılığı)yazılı, başkanının el yazısını taşıyanları elde edilmiştir.

Halen belediyede çalışan minibüsün hibe olduğu ileri sürülmüş, ancak Almanya' da çalışan Taydemir köyünden İsmail Kanıgüre karşılığında gizlice en azından 100 bin lira değerinde 500 metrekarelik belediye arsası verdiği tespit olunmuştur. 100 bin liralık arsanın 7000 küsür liraya verildiği tapu kaydıyla sabit olacaktır."

Başkanvekilinin belirttiği bu durum, Tapu Sicil Muhafızlığı'nın 26.7.1976 tarih ve 2005 sırasında görülmüş ve belge ilgililerce elde edilmiştir.

YANGIN MALZEMELERİ SATIN ALINACAKTIR
TEKEL CİBALİ TÜTÜN FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Malatya Sigara Fabrikası İtfaiye Teşkilatının ihtiyacı bulunan aşağıda cins ve miktarları yazılı yangın malzemeleri, Fabrikamız Satınalma Komisyonu tarafından açık eksiltme suretiyle 9 Eylül 1977 Cuma günü saat 14. 00 de pazarlıkla satın alınacaktır.

Satın alınacak yangın malzemelerinin toplam takribi bedeli 196.275,-lira olup, % 7.5 tutarındaki geçici teminatı 14.725,- lira veya teminat mektubunun pazarlık saatinden önce makbuz mukabili Fabrikamız Veznesine yatırılması zorunludur.

Bu konudaki şartname, hergün mesai saatleri dahilinde Fabrikamız Levazım Şubesinde görülebilir.

İlan olunur.

Cinsi	Miktarı
110 mm. Kavuçuklu Hortum	500 Metre
85 " Kavuçuklu Hortum	250 "
6 Kğ. lık Kuru Kimyevi Tozlu Cihaz	100 Adet
12 Met. lik Madeni Merdiven	2 "
85 mm. Sis Lansı	2 "
110 mm. İtalyan Tipi Rekor	30 "
85 " İtalyan Tipi Rekor	15 "
İp Merdiven (25 Met. lik)	1 "
Can kurtarma ipi	25 "

(Basın: 24232)-2181

İşçiyi "temizlemek" kimsenin haddi değildir

(Baştarafı 1'de)

Türkiye'de demokrasiden yana ne kadar kuruluş ve kişi varsa, bu faşizme açık iktidar anlayışını bir an önce iktidardan uzaklaştırmak için bütün demokratik girişimleri elbirliğiyle gerçekleştirmek zorundadır. «Temizlikçilerin» anlayışı her geçen gün biraz daha yerleşmekte, sınırını genişletmekte, acılarını arttırmaktadır. Her geçen gün, faşizmin biraz daha yol almasına dolayısıyla, mücadelenin daha zor ve daha zorlu geçmesine neden olmaktadır. Bu ortamda hareketsiz durmak, kendi safındakilere kuşkular ve kuruntularla bakmak, Bizans tartışmalarına koyulup büyük kavgayı gözden kaçırmak, bir yenilgiyi ağır ağır kabullenmekten başka şey olamaz.

Vakit çok geç değildir. Demokrasi düşmanlarına karşı toplumun bütün birimlerinde ve her düzeyde örgütlü demokratik mücadeleye girişerek Türkiye faşizm özlemcilerinin ilkelliklerinden kurtarılmalıdır. Aksi halde, «Resmî dairelerdeki vicdansız solcuları bizim bakanlıklara bildirdik» diye demeçler veren Diyarbakır MHP il başkanının benzerleri çoğalacak, TARİŞ'in «temizleme» anlayışının çerçevesine, giderek büyüyen sayılarda insan kitleleri girecektir.

Durum ciddidir ve bu ciddiyetin gerektirdiği tavırları oluşturmak, her kuruluşun ve herkesin görevidir.

İsmail Cem

TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

I- 9.923.370,-TL. keşif bedelli İskenderun Saf İspirto Depolama Tesisi işi, 1977 mali yılında yapılan işler için 6.000.000,-TL. bu yıl, geriye kalan işlerin bedeli de 1978 mali yılında ödenmek üzere birim fiat esasına göre kapalı zarf yöntemi ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2- Eksiltme 28.9.1977 Çarşamba günü saat 11.00' de İstanbul-Cibali'deki Merkez Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3- Şartnamesi anılan Komisyon ile Ankara Tekel Başmüdürlüğü ile İskenderun Tekel Müdürlüğünde görülebileceği gibi, 50,-TL. sı karşılığında satın da alınabilir.

4- Eksiltmeye girecek olanların 22.9.1977 günü çalışma saati bitimine kadar Eksiltme Şartnamesinin 5 nci maddesi uyarınca;
a) Yapı Araçları Bildirisini,
b) Teknik Personel Beyannamesini,
c) Taahhüt Beyannamesini, Sermaye ve Kredi olanaklarını bildiren mali durum bildirisini,
d) Bu eksiltmenin ilk ilan tarihinden sonra alınmış 297.701,-TL. lık banka referansını,
e) Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (G) Grubundan en az işin keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslını,
Bir dilekçeye ekliyerek İstanbul-Karaköydeki Yatırım ve Uygulama Grubu Müdürlüğüne başvurmaları ve İhaleye Katılma Belgesi almaları şarttır.

5- İsteklilerin, 2490 sayılı Yasanın 32 nci ve Eksiltme Şartnamesinin 10 ncu maddesine göre hazırlıyacakları kapalı teklif zarfları ile,
a) Geçici Teminat Makbuzunu,
b) İhaleye Katılma Belgesini,
c) Ticaret Odası Belgesini,
d) İsteklilerin gerçek veya tüzel kişi olması gerekir. (Özel ve tescil edilmemiş ortaklıklar kabul edilmez.) İstekli bir ortaklık olduğu takdirde,
aa) İdare Merkezinin bulunduğu yer mahkemesinden veya siciline kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya sair resmi bir makamdan ortaklık siciline kayıtlı ve halen faaliyette olduğunu gösterir ve bu eksiltmenin ilk ilan tarihinden sonra alınmış bir belgeyi,
bb) Ortaklığın sirküleri veya ortaklık adına tek lifte bulunacak kimselerin bu ortaklığın vekili olduğunu gösterir noterden onanlı vekaletnameyi, İhale saatinden bir saat öncesine kadar 2. maddede belirtilen Komisyona makbuz karşılığında vermeleri şarttır.

6- Bu ihale ile ilgili belgelerin posta ile gönderilmesi halinde gecikme ve kaybolmalar kabul edilmez. Duyurulur.

Basın: 23878-2185

Demirel:"Zamları kim açıklarsa açıklasın ben başbakan olarak sorumluluğunu yüklenirim" dedi

- Başbakan, zamların birkaç gün içinde açıklanacağını söyledi

İSTANBUL (İSTA) Başbakan Süleyman Demirel bugün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ettikten sonra düzenlediği basın toplantısında hükümet olarak zamları önümüzdeki birkaç gün içinde açıklayacaklarını söylemiştir. Hükümetin bir süreden beri görüşmekte olduğu ekonomik tedbirlerin yoklukla ve kuyrukla mücadele olduğunu da belirten Başbakan, devletin ürettiği bütün mallara yapılan zamlardan Hükümetin haberinin olduğunu kaydetmiş, "Zamları kim açıklarsa açıklasın ben Başbakan olarak bütün sorumluluğu yüklenirim," demiştir.

Cumhurbaşkanı ile ülkenin iç ve dış sorunlarını görüştüklerini söyleyen Demirel, 1 Ağustos'ta güvenoyu alan hükümetin bir aylık süreyi kesif bir çalışma içinde geçirdiğini, bu çalışmaların devam edeceğini belirtmiş, ülkede hiç bir malın yokluğunun çekilmediğini öne sürerek, "Neyin yokluğu görülüyorsa nerede görülüyorsa söyleyin derhal bulalım" şeklinde konuşmuştur.

ÇALIŞANLARIN ÜCRETLERİ

Başbakan Demirel, basın toplantısında, Hükümetin görüşmekte olduğu ekonomik tedbirlerin çok yönlü olduğunu belirtmiş, bu tedbirler arasında memur maaşlarının yükseltilmesi ve işçi asgari ücretlerinin artırılması konularının bulunup bulunmadığı yönündeki bir soruyu "Ekonomik tedbir denildiği zaman ekonomik sosyal bütün konular bir arada düşünülür. Her şeyi bir arada görüşüyoruz. Her tedbiri bir arada alacağız"şeklinde cevaplandırmıştır.

Demirel, 2. MC'nin devalüasyon yapmayı düşünmediğini de tekrarladığı konuşmasında, her türlü dayak ve işkenceye karşı olduğunu kaydetmiş, "Nerede kime işkence yapıldıysa, dövüldüyse söyleyin üstüne gideriz"demiştir.

Başbakan göreve başladıklarından sonra kanun ve nizam hakimiyetini sağlamak için ellerinden geleni yaptıklarını söylemiş, Ağustos ayı içinde ortaya çıkan olaylarda birçok failin yakalandığını öne sürmüştür. Hiç kimsenin kanunlardan yakasını kurtaramayacağını da kaydeden Demirel, dış ödemeler dengesinde ortaya çıkan dengesizliğin 1977 yılındaki seçimler yüzünden olduğunu ileri sürmüştür. 1977 yılında beklenilen ihracatı yapamadıklarını da kaydeden Demirel, içinde bulunulan ekonomik sıkıntıları, "geçici bir tutarsızlık" olarak nitelendirmiştir.

SORULAR-CEVAPLAR

Soru: CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 30 Ağustos törenlerinde Cumhurbaşkanının yerini gaspettiğinizi söyledi.

Cevap: CHP Genel Başkanı'nın 30 Ağustos törenlerine katılmak içine sığmamış bu nedenle gitmemiş törenlere. Cumhurbaşkanının yerini kimse gaspedemez. Cumhurbaşkanının yasalara göre ne yardımcısı ne de vekili vardır. Kimin selamlamada bulunacağını CHP Genel Başkanı tayin etmez. Törende icra bulunacaktı. Bulunmuştur da...

Soru: Ekonomik tedbirleri görüşüyorsunuz. Bu görüştüğünüz tedbirler arasında memur maaşlarındaki katsayının arttırılması ve işçi asgari ücretleri sorunları da var mı?

Cevap: Ekonomik tedbirler denildiği zaman sosyal ve ekonomik bütün tedbirler görüşülür. Planda kime ne zaman ne verileceği belirtilmiştir. Her şeyi bir arada görüşüyoruz. Her tedbiri bir arada alacağız.

Soru: Ülkede son zamanlarda gene büyük kuyruklar görülmeye başladı.

Cevap: Nerede kuyruk var? Ne kuyruğu? Ülkede nerede neyin yok olduğu elimde var.

Soru: Bütan gazı yok mesela, mazot bulunmuyor İstanbul'da...

Cevap: Bütan gazı 2-3 gündür yok. Bu sorun son derece zahiridir. Kısa bir süre içinde yokluğu giderilecek. Nerede ne yoksa söyleyin bulmak bizim görevimizdir. Mazotu da istediğiniz kadar bulalım. İstediğiniz kadar hem de akşama kadar...

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÇOCUK HASTANESİ ENSTİTÜSÜNE HEMŞİRE VE SAĞLIK MEMURU ALINACAKTIR

1-Aşağıda nitelikleri belirtilen kadrolara 19.9.1977 günü saat 10.00'da yapılacak yarışma sınavı ile Hemşire ve Sağlık Memuru alınacaktır.

2-Adaylar 657 Sayılı Devlet Memurları Yasasına göre genel ve özel koşulları taşımalıdır. Yine aynı yasa ile belirtilen asli maaş, iş güçlüğü, iş riski gibi devletten aldığı maaşa ek olarak Hastane Döner Sermayesinden 700.TL. brüt ile başlayan yıllarına göre değerlendirilen bir ücret ile, çalıştığı her gece vardiyası için ayrı bir ücret, ayrıca isteyen kişilerin izin günlerindeki çalışmalarına part-time ücret ödenmektedir.

3-Yüksek tahsil yapmak isteyenler için uygun çalışma saatleri uygulanmaktadır. Mesleki çalışmalarını geliştirmek için özel çalışma alanları mevcuttur.

4-Ayrıca Hacettepe'de çalıştıkları özel bölümlerde başarı gösterdikleri takdirde ayrı bir ücret ödenmektedir.

5-Çalışmaya başladıkları zaman bir rotasyon programı uygulanarak çalışmak istedikleri bölümler için tercih hakkı tanınmaktadır.

6-1977 Kasım ayından itibaren isteyen hemşireler için lisan ve mesleki eğitim kursları uygulanacaktır.

7-Hastanenin bir hemşire lojmanı ve evde kalanlar için servis arabaları mevcuttur.

8-İlgililerin en geç 14.9.1977 günü iş saati bitimine dek iki adet vesikalık fotoğraf, öğrenim belgesi, savcılıktan alınacak iyi hal kağıdı ve nüfus kimlik cüzdanı veya yetkililerce onaylı suretiyle birlikte Çocuk Hastanesi Enstitüsü Personel Müdürlüğüne şahsen başvurup, iş isteme formunu doldurarak sınava giriş belgesi almak üzere aynı yere vermeleri gerekmektedir.

Sınıfı	Ünvanı	Derecesi	Adet	Özel Nitelikleri
Sağlık Hiz. ve Yardımcı Sağ. H.	Baş Hemşire	12	5	Hemşire Koleji mezunu olmak
" "	Hemşire	12	5	Hemşire Koleji mez. olm.
" "	Sağlık Memuru	12	2	Sağlık Koleji mezunu olmak
" "	Hemşire Yardımcısı	12	1	Kurs mezunu olmak.

Basın: 24118-2163

VAKFIKEBIR DEVLET HASTANESI BAŞTABIBLIGINDEN

1-Hastanemizin 1977 mali yılı ihtiyaçları 2490 sayılı kanunun 31 nci maddesi gereğince ve aşağıda belirtildiği şekilde ihaleye çıkarılmıştır.
2-İhale 20-9-1977 salı günü her maddenin hizasında gösterilen saatlerde Devlet Hastanesi Baştabipliğinde teşekkül edecek Satınalma Komisyonu tarafından yapılacaktır.
3-Şartnameler Mesai saatleri içinde Devlet Hastanesinde görülebilir.
4-İçinde 1977 yılı ticaret odası vesikası, Teminat mektubu veya makbuzu bulunan tekliflerin ihalenin başlamasından bir saat öncesine kadar Komisyon Başkanlığına verilmesi şarttır.
5-İhalenin Yapılmasından sonra ihaleye ait giderler müteahhide aittir.
6-Posta ile gönderilecek tekliflerin geçikmesi halinde nazara alınmayacağı ilan olunur.

CİNSİ	MİKTARI	Muh. Bedeli	MUVAKKAT T. Lira Kuruş	İHALENİN YAPILACAĞI Tarih	Saat
Beyaz Ekmek	3000 Kilo	13.500.00	1012. 50	20-9-1977	10.30
Sığır Eti	1200 Kilo	54.000,00	4050. -	20-9-1977	10.50
Bakkaliye	28 Kalem	90.900.00	6817. 50	20-9-1977	11.10
Yakacak	2 Kalem	10.160. 00	762. -	20-9-1977	11.30
İlaç ve Tıbbi Malzeme	19 Kalem	86.045.00	6453. 40	20-9-1977	11.40

Basın: 24040-2160

Ortaklar y[...] zamlar konusu[...] sonunda anlaş[...]

ANKA[...] 2. MC Hükümeti günlerce [...]nusunu görüştükten sonra niha[...] toplantısında bazı hizmetlerle[...] yapılacak zam oranlarını kabu[...] Bakanlar Kurulu'nun bugünkü [...] da zamların yeniden gözden [...]ceği ve daha sonra açıklanaca[...]miştir.

İSTA muhabirinin edindiği [...]re Bakanlar Kurulu, Bakanlıkl[...] konomik Kurul tarafından öner[...] paketi" ni uzun tartışmalar so[...] değişikliklerle kabul etmiştir. [...] Kurulu, petrol, kömür, çimen[...] inşaat demiri fiyatları ile, Dev[...] yolları, Türk Hava Yolları, D[...]ları, şeker, kağıt, elektrik [...] yapılacak zam oranlarını belir[...]

Başta gaz olmak üzere, ba[...]lerin fiyatları konusunda ise he[...]kanlar Kurulu'nda bir karar ve[...]tir. Bakanlar Kurulu tarafından [...]dilen zamlara göre bazı madde[...]yatları şöyle saptanmıştır:

Normal benzin (litre) 500 [...]per benzin (litre) 650 kuruş, fu[...]nu) 2150 lira, motorin (tonu) 27[...] linyit (tonu) 800 lira, taşkömü[...] 1100 lira, çimento (tonu) 600 li[...] demiri (tonu) 625 lira, tüp gaz [...]boy) 110 lira.

Bakanlar Kurulu ayrıca, baz[...]lerle hizmetlerin yalnızca zam[...] saptamıştır. Buna göre, Devlet [...] yolları taşıma ücretine yüzde [...]şıma ücretine yüzde 50 ila 60, [...] Yolları ücretlerine yüzde 95, D[...]ları ücretlerine yüzde 60, zam [...]tır.

2'nci MC Hükümetinin üzer[...] çok durduğu konular ise, gazet[...] şekere ve elektriğe yapılan zam[...]muştur. MC Hükümeti içinde ga[...]ğıdına zam yapılmaması için for[...]randığı ancak, herhangi bir çı[...] bulunmadığı ileri sürülmüştür. [...] Kurulu'nun dünkü toplantısında, [...] kağıdına yüzde 15 zam yapılmas[...]laştırılmış, diğer kağıt çeşitleri[...] de 25 ile 32 arasında değişen za[...]tirilmiştir.

ŞEKER YÜZDE 6 ZAM GÖRDÜ

Bu arada, şekere zam konus[...]kanlar Kurulu'nda uzun tartışma[...] açmış, sonuç olarak şekere yüzd[...] yapılması kabul edilmiştir.

Türkiye Elektrik Kurumu'nun [...]yelere ve sanayicilere sattığı e[...] kilovat saatine de değişik bir z[...]laması getirilmiştir. Alınan kar[...]ğince, elektriğe zam kademeli [...] yapılacaktır. Elektrik fiyatının [...]yılı yüzde 10, ikinci yıl da yüz[...]ması kabul edilmiştir.

Öte yandan, Bakanlar Ku[...] dünkü toplantısında, Sümerbank [...]lerine zam konusu da görüşülmü[...]merbank mamullerinin fiyatları [...] kısa bir süre önce arttırılması ne[...] Sümerbank mamullerine şimdilik [...]pılmaması 1978 yılı içinde de bu[...]nun yeniden ele alınması kabul [...]miştir.

SEBZE VE MEYVE FİYATLARI YÜZDE 40 ARTTI

Sebze ve Meyve Satıcıları [...] ve Bakkallar Derneği'nin taleple[...]ra Belediye Encümeninde gör[...] böylece Ankara'da sebze ve mey[...]yatları yüzde 40 oranında artmış[...]

Belediye Encümeninin aldığı [...] gereğince sebze ve meyve sat[...] fire ve nakliye ücretleri dahil, [...]cakları malların kilosu, demeti, [...] liraya kadar olan bölümüne yüz[...] zam yapılmıştır. Bu zam pazar[...]çin yüzde 35 olarak gerçekleşmi[...]

Belediye Encümeni'nin mana[...]zarlarda en çok satılan yiyecekl[...] daha düşük bir zam önermesine [...] kuruşoğan, sarmısak, patates, [...]ye, kavun-karpuz gibi yiyecekl[...]yatları da fire ve nakliye ücret[...]hil olmak üzere yüzde 40 zam [...]tür.

CHP' li Ateş, İmar-[...] Bakanlığı' [...] konut politik[...] açıklamasını i[...]

ANKARA - (İS[...] Ordu CHP milletvekili Teme[...] konut kiralarının giderek arttığı[...]miş, İmar İskân Bakanlığından ko[...]litikasının açıklanmasını istemiş[...]

Ateş, İmar İskan Bakanı tara[...]zılı olarak cevaplandırılması ist[...] millet meclisi başkanlığına verdi[...] önergesinde, son iki ay içinde k[...]larının nekadar arttığının açıkla[...]rektiğini de kaydetmiştir. İmar ve [...] Bakanlığının ülke çapında konut [...] çözümleyecek ne gibi önlemler [...] da açıklanmasını isteyen ateş, [...] şu soruları yöneltmiştir:

"Büyük kentlerimizde özellik[...]ra'da kamu görevlileri için yapı[...]nutlarda sosyal adalet ilkelerine [...]larak oturan yüksek gelirli kamu [...]leri var mıdır? Varsa sayıları ne[...]dır? Bu konutlarda ne zamandan [...]maktadırlar?"

Gecekondu yıkımında olay çıktı, 5 kişi öldü

İSTANBUL (ÖZEL)

7000 evin bulunduğu ve 20. 000 kişinin yaşadığı Ümraniye Örnektepe mahallesinde gecekondu yakımı sırasında olaylar çıkmış 5 kişi ölmüş, 53 kişi de yaralanmıştır.

Dün sabah polis kordonu altında İmar İskân Bakanlığı emriyle gecekonduları yıkmaya gelen Belediye Zabıtası halkın direnişiyle karşılaşmıştır. Bir ara evlerini yıkmaya gelenlere halk taş atmıştır. Bunun üzerine polis ateş açmıştır. Çatışma iki saat kadar sürmüş ve 5 kişinin ölümü ve 53 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanmıştır. Ölenlerden kimlikleri tesbit edilenler şunlardır:

İsmail Poyraz (35), Cuma Gül, Hasan Yıldırım.

Ümraniye'de gecekondu yıkımı sırasında Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırılan 53 kişinin kimlikleri belirlenmiştir.

Hastanede yatan 53 yaralının isimleri şöyledir:

Mustafa Yaman, Mehmet Gümüş, İbrahim Kızıltaş, Ali Levent, Durdane Yıldırım, Tahsin Kayan, Aziz Küçükşahin, İlhan Sanal, Ahmet Güldel, Muyesser Keskin, Pembe Yılmaz, Hızır Yazar, Şehit Karaduman, Ahmet İşbilir, Burhan Bariş Suzan Akpınar, Hüsnü Çelik, Hüseyin Aslan, Muzaffer Dalak, (polis memuru), Mehmet Park, Mehmet Demirel (polis memuru), Ömer Gürkaya, (polis memuru), Tuncer Kaçmaz (polis memuru), Mehmet Pak (polis memuru). Hasan Yeşilyurt, Cemil Genç, Şaheser Karaduman, İbrahim Grup, Muzaffer Yor, Muzaffer Gür, Haydar Karaduman, Haydar Turan, Gürsel Gökalp, Süleyman Koca, Hasan Aydın (polis memuru), Ümran Çiftçi, Ali Akbaş, Hüseyin Çelik, Haydar Sonver (polis memuru), Mehmet Ali Görgür (polis memuru), Selami Bayır (polis memuru), Müslim Çelik, Durmuş Coşkun, Fahrettin Yiğitağa.

Olay sırasında elli üç kişi yaralandı yüzotuz kişi de gözaltına alındı

Pamuk taban fiyatları açıklandı

İSTANBUL(THA) -

Ticaret Bakanı Agah Oktay Güner İstanbul'da yaptığı basın toplantısında pamuk taban fiyatlarını resmen açıklamıştır. Bun göre Ege bölgesi pamuk taban fiyatı I. kütlü 10.75 kuruş, Çukurova bölgesi pamuk taban fiyatı ise I. kütlü 10 lira 25 kuruş olarak tespit edilmistir.

Güneydoğu'da bağırsak enfeksiyonu giderek yayılıyor

17 kişi öldü, 45 kişi tedavi altında...

● HASTALIK EN ÇOK DİYARBAKIR, MARDİN ve VE URFA'DA GÖRÜLDÜ. SAĞLIK EKİPLERİ AŞI ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR

DİYARBAKIR (THA) -

Bağırsak enfeksiyonunun yaygın olduğu Güneydoğu Anadolu Bölgesinde son 15 gün içerisinde Urfa, Mardin ve Diyarbakır illerine bağlı köylerde 17 kişi ölmüş, 45 kişi de tedavi altına alınmıştır.

Halk arasında "yaz ishali" adı ile bilinen bağırsak enfeksiyonundan 17 kişinin ölmesi üzerine sağlık müdürlüklerine bağlı ekipler, çevre sağlık çalışmalarını hızlandırmışlardır. Bu arada bağırsak enfeksiyonundan ölenlerin en çok Silopi ilçesine bağlı "Özgen" köyünde olduğu açıklanmıştır.

HASTALIKTAN 17 KİŞİ ÖLDÜ

Özellikle yaz aylarında en çok rastlanan bağırsak enfeksiyonundan, Urfa, Siverek, Silvan'ın Taşpınar ve Silopi'nin Özgen köyünde toplam 17 yurttaş hayatlarını kaybetmiştir.

THA muhabirinin tesbitlerine göre, son 15 gün içerisinde hayatlarını kaybeden yurttaşların adları şöyledir. Siverek ilçesinde Nijen Akın, Aliye Çağalan, Mustafa Mehlucat ve Urfa'dan Lale Polat, Diyarbakır'a bağlı Silvan ilçesinin Taşpınar köyünde Abdullah Öğe, Ayşe Öğe, Ömer Yazaydın, Abdülkerim Beşikçi ve Şükran Çakmak. Mardin'in Silopi ilçesine bağlı Özgen köyünde bağırsak enfeksiyonundan ölen 8 kişinin kimlikleri açıklanmamıştır.

YAPILAN ÇALIŞMALAR YETERSİZ

Bağırsak enfeksiyonunun son günlerde yaygınlaşması üzerine sağlık müdürlüğüne bağlı çevre sağlık ekipleri köylerde çalışmalarına başlamıştır.

Diyarbakır Sağlık Müdürlüğü yetkilileri, Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı "Taşpınar" köyünde bağırsak enfeksiyonundan ölen 5 kişinin yakınlarının tedavi altına alındığını, vatandaşların hastalığın başlangıcında doktora başvurmalarını istemişlerdir. Buna karşın bazı köy muhtarları hastalığa karşı gerekli koruyucu tedbirlerin alınmadığını, bu konuda Sağlık Bakanlığı'nın aciz kaldığını ileri sürmüşlerdir.

45 YURTTAŞ TEDAVİ ALTINDA

Güneydoğu'da 17 kişinin ölümü ile sonuçlanan bağırsak enfeksiyonu hastalığına tutuldukları saptanan 45 kişi Diyarbakır Tıp Fakültesi Numune Hastanesi ile Mardin Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmışlardır.

Tedavi altına alınan hastalardan bazılarının adları şöyledir: Faruk Hanpolat, Arif Kilit, Reha Demirkan, Fethi Peşe, Fatma Körüsçü, Nuriye Barkın, İsmail Barkın, Belkise Taşdemir, Asiye Taşdemir, Safiye Yıldız, Muhsin Yıldız, Nafiye Yokken, Rabia Tokmak, Saniye Tokmak, Halis Yıldız, Zeynep Tokmak, Nazmi Boğa, Necla Yetiş, Nihat Bilici, Keleş Kaplan, Nafiye Yürüken, Gülistan Sınok, Mevlüd Yazgül, Misbah Bozkurt, Süleyman Yürüken, Mehmet Kaplan, Yusuf Yetiş, Sahide Çelebi, Saniye Yazaydın ve Abdullah Gırcı.

Edirne'de komandoların öldürdüğü IGD üyesi genç, toprağa verildi

EDİRNE - (İSTA) -

30 Ağustos'ta komandolar tarafından öldürülen İGD üyesi Ahmet Erikli, iki bin kişinin katıldığı bir törenle, Edirne'de toprağa verilmiştir. Anti-faşist bir gösteriye dönüşen cenaze törenine İGD Edirne Şubesi, TÖB-DER, TDKD ve EYÖD katılmıştır.

Olaysız geçen yürüyüşten sonra, mezarlıkta yapılan saygı duruşuyla Ahmet Erikli toprağa verilmiştir.

İlgililerce yapılan açıklamada, olayda kullanılan tabancanın polis tarafından bulunduğunu fakat olayın sanığı Osman İnce'nin henüz yakalanmadığı belirtilmiştir. Ayrıca Mehmet İncesu, Nazmi, Hüseyin adlı şahısların da arandığı bildirilmiştir.

EKONOMİ DÜNYASINDAN HABERLER

Türkiye, "Mercedes" araba ithalinde dünyada birinci

ANKARA-(ANKA)-

Türkiye'nin dış borçtan sonra dünyada Mercedes ithali ve kullanımı açısından da birinci sırada yeraldığı saptanmıştır.

Federal Almanya Sanayi ve Ticaret Odaları Federal Birliği tarafından hazırlanan raporda, Türkiye'nin genel ekonomik durumuna değinilmiş ve "dış borç yükü açısından dünyanın en kötü ülkeleri arasında yeraldığı" belirtilerek Türkiye'nin Mercedes arabalarının diğer arabalara oranının Almanya'dan daha yüksek olduğu görüşüne yer verilmiştir. Raporda şöyle denmiştir:

"Batı Almanya'da Mercedes araba oranı, kullanılan arabaların yüzde üçünü oluşturmaktadır. Fransa, İtalya, İsviçre, Hollanda İngiltere, Lüksemburg, Danimarka ve benzeri ülkelerde ise Mercedes marka arabalar, tüm otomobillerin yüzde 1,5'unu oluşturmaktadır. Bu ülkeler, genel bütçelerinden Mercedes otomobil ithalatına binde 95'lik fon ayırmaktadır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde dış ödemeler dengesi en fazla açık veren Türkiye'de ise durum tersinedir. Bu ülkede, yerli montaj orubalar yapılmasına rağmen, Mercedes arabalarının diğer arabalara oranı yüzde 16'yı bulmaktadır.

Türk yetkilileri Federal Almanya Sanayii ve Ticaret Odaları Federal Birliği raporunda belirtildiği gibi Türkiye'nin 1976 yılı içinde ithal ettiği Mercedes arabaların 17 bine yaklaştığını, bunun da yerli otomobil üretiminin yaklaşık yüzde 25'ini oluşturduğunu söylemişlerdir. Resmi istatistiklere göre, Türkiye bedelsiz ithalat yoluyla yılda ortalama 16-18 bin Mercedes araba sokulmaktadır.

"EKONOMİK DURUM BOZUK"

Federal Almanya Sanayii ve Ticaret Birliği raporunda Türkiye'nin genel ekonomik durumuna da değinilmiş, Türkiye'nin Avrupa Ekonomik Topluluğu içinde ekonomisi en kötü ülke olduğu ifade edilerek şu görüşlere yer verilmiştir.

"Türkiye'nin dış borçları 3 milyar 750 milyon dolara yükselmiştir. Türk parası olarak bu borç, 71 milyar liradır. Türkiye'nin genel bütçesinin 200 milyar lira olduğu dikkate alınırsa, bunun yüzde 30'unu dış borçların oluşturduğu ortaya çıkar. Avrupa Konseyi standartlarına göre, bir ülkenin dış borçları genel bütçesinin yüzde 11'ine oluştuğu zaman, fevkalade tedbirlerin alınması gerekir. Bu tedbirlerin başında, ithalatın kısılması, lüks maddelerin yasaklanması ya da büyük vergilere bağlanması gelir."

Türkiye'de bu yönde son yıllarda hiç bir önlem alınmadığı belirtilen raporda, aksine, Türkiye'nin lüks madde tüketiminde dünyanın ilk sıralarında yer aldığı ifade edilmiştir.

Merkez Bankasının dış ülkelerde ödenmemiş 300 milyon dolarlık çekinin bulunduğu öne sürüldü

● Bankalar kesimine Merkez Bankasının açtığı krediler, 1976 sonu değerinin altına düştü

ANKARA (ANKA)

Merkez Bankası tarafından bankalar kesimine açılan kredilerden 5-12 ağustos tarihleri arasında 2 milyar 84 milyon liralık geri ödeme olmuş, böylece bankalar kesiminde Merkez Bankası kaynaklarından yararlanma oranı 1976 sonunun gerisine düşmüştür.

1976 sonunda Merkez Bankası'nın bankalara açtıkları kredi toplamı 34 milyar 927 milyon lira olarak belirlenmiş, yıl içinde bu değerde dalgalanmalar olmuştu. Son hafta içinde sanayi kesimine açılan kredilerdeki azalmanın da etkisiyle ortaya çıkan gelişim sonunda, bankalar kesiminin Merkez Bankası kaynaklarından kullanımları 31 milyar 146 milyon liraya gerilemiştir.

Son hafta içinde Merkez Bankası'nın sanayi reeskontlarında 921 milyon lira küçük sanat kredilerinde 17 milyon lira, tarımsal amaçlı kredilerinde 493 milyon liralık azalma ortaya çıkmıştır. İhracata yönelik kredilerde ise 235 milyon liralık gerileme gerçekleşmiştir.

Bankalar kesimine açılan kredilerde 1976 yılına göre gözlenen gelişimde ise sanayie açılan kredilerde yüzde 28,2, küçük sanat kredilerinde yüzde 93.8 artış ortaya çıktığı, önemli bir bölümünü orta vadeli kredilerin oluşturduğu diğer kredilerde yüzde 36,6 oranında azalma gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra ihracata yönelik krediler de yüzde 26,2 oranında düşmüştür.

Federal Almanya Ankara Büyük Büyükelçisi Almanya'nın Sesi Radyosuna demeç verdi:

"Türkiye'nin ekonomik sorunları çözümünde Almanya'da yardıma hazır..."

ANKARA-(ANKA)-

Federal Almanya'nın Ankara Büyükelçisi Dr. Ulrich Sahm, ülkesinin Türkiye'nin güç ekonomik sorunlarının çözümüne yardıma hazır olduğunu söylemiştir. İzmir Fuarında Almanya gününün kutlanması dolayısıyla Almanya'nın Sesi Radyosuna bir demeç veren Dr. Sahm "Türkiye ile AET arasındaki ilişkileri gözden geçirmek ve daha iyi bir biçimde düzenlemek bu önümüzdeki yıl için bir görev sayılır" demiştir. Büyükelçi demecinde Türk-Alman ilişkilerine de değinmiş, geleneksel köklerine rağmen, bu ilişkilerinda ha da geliştirilebileceğini, mevcut engellere rağmen bu ilişkilerin geliştirilmesi için bir dizi olanak olduğunu söylemiştir.

Federal Almanya'nın Ankara Büyükelçisi Almanya'nın Sesi Muhabiri Manfred Bohr'un sorularını şöyle cevaplamıştır

AET İLE İLİŞKİLER

Soru: Türkiye'de bulunduğunuz süre içinde görüştüğünüz çevrelerde, Türkiye'nin Avrupa Topluluğuna üye olması yolunda eğilim ve isteklerle karşılaştınız mı?

Cevap: Bu konular üzerinde uzmanca görüş belirtebilecek kişilerle şimdiye kadar yaptığım görüşmelere göre, bu konu şimdilik pek güncel görünmüyor. En azından şu sıralarda, tam üyelik için başvurmuş olan diğer Akdeniz ülkelerinde olduğu ölçülerde güncel değil.

Soru: Kuşkusuz hükümet yetkilileri ve özel ticaret çevrelerinden kişilerle de görüşmeler yaptınız. Görüşmelerinizde Türkler tarafından özellikle belirtilen istekler neler oldu?

Cevap: İzin verirseniz bir noktayı hemen düzelteyim. Hükümet yetkilileri ile henüz hiçbir görüşme yapmadım. Biliyorsunuz bu son dört ay içinde ya seçim kampanyası sürüp gidiyordu, ya da güvenoyu almamış bir hükümet iş başında bulunuyordu. Daha sonra bir başka hükümet. Bu süre içinde hükümet yetkililerinin beni kabul etmeleri için zamanını alamazdım. Bu yüzden görevli memurlarla ve İstanbul'da ekonomi çevreleri ile görüşmeler yaptım. Türkiye'nin ekonomik bakımdan nasıl gelişmeler göstereceği yolunda pek açık seçik bir kanı oluşamadığı için somut istekler pek az dile getirildi. Şurası açık ki, Avrupa Topluluğunun en güçlü ülkelerinden biri olan Almanya, Türkiye'de umutlar besleyen bir devlet oluyor. Bu umutlar samırım ihracatın desteklenmesi ve yatırım konularında somutlaşacaktır. Ama Türkiye'nin nasıl bir ithalat ve ihracat politikası tutacağı yolunda da şu anda pek bir açıklık yok.

CHP Genel Yönetim Kurulu partinin genel stratejisini saptadı

19 Eylülde CHP Genel Yönetim Kurulu yeniden toplanacak ve son gelişmeleri gözden geçirecek.

ANKARA-(İSTA)

CHP Genel Yönetim Kurulu, partinin genel stratejisini ve 5 Eylül'de başlayacak olan örgüt toplantılarında izlenecek yolu saptamıştır. Örgüt toplantılarının bitiminden sonra, 19 Eylülde CHP Yönetim Kurulu'nun yeniden toplanacağı ve son gelişmeleri gözden geçireceği de öğrenilmiştir.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in başkanlığında dün saat 10.00'da toplanan CHP Genel Yönetim Kurulu saat 17.00'ye kadar çalışmalarını sürdürmüştür.

ISTA muhabirlerinin edindiği bilgiye göre, daha önce CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Genel Sekreter Orhan Eyüboğlu, Genel Sekreter Yardımcıları Ali Topuz Mustafa Üstündağ, Hasan Esat Işık ve İsmail Hakkı Birler'in hazırlamış oldukları "genel strateji" taslağı, Genel Yönetim Kurulu üyelerinin bilgisine sunmuştur.

Genel Yönetim Kurulu çalışmalarına saat 13.00'le 14.00 arasında ara vermiş, daha sonra yeniden toplanarak, konuyu saat 17.00'ye kadar görüşmüş ve karara bağlamıştır.

Toplantıdan sonra herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Ancak, edinilen bilgiye göre, CHP Genel Yönetim Kurulu üyelerinin 5 Eylülden itibaren başlayacak olan örgüt toplantılarında izlenecek yol da Kurul toplantısında ele alınmıştır.

Örgüt toplantılarının bitiş tarihinden sonra CHP Genel Yönetim Kurulu'nun Eylül günü saat 10.00'da yeniden toplanacağı ve gelişleri gözden geçireceği öğrenilmiştir.

Sosyal Güvenlik Bakanı Turhan Kapanlı Türk-İş'e bağlı sendika yöneticileri ile "politik olmayan" tartışmalar yaparken...

Sosyal Güvenlik Bakanı Turhan Kapanlı Türk-İş 1. Bölge Temsilciliğinde bir toplantı yaptı

İSTANBUL(İSTA)

Sosyal Güvenlik Bakanı Turhan Kapanlı, SSK Genel Müdürü ile birlikte bugün Türk-İş, 1. Bölge Temsilciliğinde bir toplantı düzenlemiştir.

SSK Genel Müdürünün geç geldiği toplantıda, Türk-İş, 1. Bölge temsilcisinin Sosyal Sigortalar Kurumunun konut kredileri, hastanelerin durumu, enerji sıkıntısı, işverenlerin prim ödemeleri ve hayat pahalılığı konularında sorularını cevaplayan Bakan konuşmaları devamlı Arapça olarak not almıştır. Bakan hayat pahalılığına değinirken "para çok, ama mal yok" demiştir.

Bakan toplantıda, bir ara sendikalınması gerektiğini söylemiş, politik tartışmalara girmek istemediğini belirtmiştir. Bunun üzerine söz alan, Türk-İş'e bağlı 26 sosyal demokrat, sendika sözcüsü Türk Yapı-İş Sendikası Genel Başkanı Turan Tayalı, öncelikle, hükümetin işçilere politik davrandığını, söylemiş, "Türk-İş 1963'den beri meseleyi arz-talep açısından getirmiştir. Meselenin köküne hiç bir zaman inilmemiştir. Bugün hükümet tarafından konferanslar kuruluyor. Hükümet meseleye ekonomik açıdan bakmıyor. Bizde politika açısından bakıyoruz artık. Politika yapmaktan da bir partinin kuyrukçuluğunu anlamıyoruz." demiştir.

Türk-İş Bölge Temsilciliğinin sorularını yanıtlayan Sosyal Güvenlik Bakanı konut kredisi konusunda, "yıllık gelirin yüzde 25'ini işçilere konut kredisi için tahsil ediyoruz. Kanunlarda bu sabittir. 1977'de 6,5 milyar lira değerinde konut kredisi açmamız gerekiyordu. İşçiye ayrılan bu paranın dörtte biri, SSK tarafından işçilere sağlanmıştır" demiştir. Sümerbank grevleriyle ilgili olarak Türk-İş I. Bölge Temsilcisi, "Sümerbank grevi hükümetin bir kanadı tarafından politik amaçla sürdürülüyor. Bu konuya da çözüm bulunması gerekmektedir." demiş Bakan da grevleri dört aydan beri izlediğini, konuya mutlaka çözüm bulunacağını belirtmiştir.

Siyasi partilerin yeniden ocak ve bucak örgütleri kurabilmesi için yasa teklifi verildi

ANKARA-(İSTA)-

Adana CHP Senatörü Kemal Sarı İbrahimoğlu siyasi partilerin yeniden ocak ve bucak örgütleri kurabilmelerini sağlamak amacıyla, bir yasa önerisi hazırlamış ve dün Millet Meclisi Başkanlığına vermiştir.

İbrahimoğlu dün düzenlediği basın toplantısında, siyasi partiler yasasının 16 ve 17 inci maddelerinin değiştirilmesi gerektiğini bu nedenle bu yasa önerisini hazırladığını bildirmiştir. 1960 devriminden sonra, siyasi partiler yasasının değiştirildiğini, bu sırada ocak ve bucak örgütlerinin partizanlık yaptığı gerekçesi ile yasaklandığını hatırlatan İbrahimoğlu, "partizan idare ve partizanlık tabandan değil tavandan başlar" demiştir.

Türkiye-İsveç Sosyal Güvenlik sözleşmesi parafe edildi

İSTANBUL-(THA)

Türkiye ile İsveç arasında dört gündür süren Sosyal Güvenlik Sözleşmesi görüşmeleri dün tamamlanmış ve her iki ülke arasında sözleşme parafe edilmiştir.

Sosyal Güvenlik Bakanı Turhan Kapanlı, sözleşmenin Türk ve İsveç heyetleri arasında parafe edildiğini belirtmiş, imza tarihinin önümüzdeki günlerde saptanacağını söylemiştir.

Sosyal Güvenlik Bakanı Turhan Kapanlı'nın verdiği bilgiye göre, Türk işçilerine tanınan haklar şöyledir:

"Türk işçilerinin her iki ülkede geçen sigortalık süreleri birleştirilecek,

Emeklilik, yaşlılık, maluliyet ve dulluk maaşları Türkiye'ye transfer edilecek,"

TAKSAN ile Çekoslovak firması arasında 36 milyon dolarlık anlaşma imzalandı

ANKARA-(THA)

Takım Tezgahları Sanayi ve Ticaret Şirketi (TAKSAN) ile Çekoslovak Strojimport firması arasında, TAKSAN'ın Tokat ve Kayseri'deki iki projesine ilişkin lisans, kredi, ikmal ve teknik işbirliği anlaşması dün imzalanmıştır. Anlaşmayı Türk tarafı adına Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan ile Sanayi Bakanı Oğuzhan Asiltürk, Çek tarafı adına ise resmi bir ziyaret için Türkiye'de bulunan Çekoslovakya Sosyalist Halk Cumhuriyeti ekonomik işlerle görevli Başbakan Yardımcısı Stanislav Rzal imzalamışlardır.

RADYOLAR

TRT I

05.00 Açılış Program ve Kısa Haberler
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Kadın Dünyası
11.00 Kısa Haberler
11.02 Cumartesi Şenliği
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Mustafa Erses'den Şarkılar
15.40 Sevim Deran'dan Şarkılar
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Turhan Özek'den Şarkılar
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Haberler
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Şarkılar Geçidi
22.30 Türk Yorumcuları
23.00 Haberler
23.10 Hafta Sonu
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar
09.40 Nasıl Değişti
10.00 Ünlü Şarkıcılar
10.30 Gönül Telimizi Titretenler
11.00 Güzel Sanatlar
11.30 Türküler
12.10 Oğuzlar
13.00 Haberler
13.30 Halk Ozanları Geçiyor
14.00 Bildiklerimiz Bilmediklerimiz
15.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.30 Trafik Sorunu
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler ve Oyun Havaları
17.00 Fasıl
17.30 Hafif Müzik
18.00 Türküler
18.30 Sevilen Eserler
19.00 Haberler
19.30 Çeşitli Müzik
20.15 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Konseri
21.30 Şarkılar
22.00 Beraber ve Solo Türküler
22.30 Şarkılar
22.45 1974'den 1977'ye
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Pop Dünyası
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Salon Orkestraları
07.30 Sabah İçin
08.30 Bir Müzikal
09.15 Bizden Besteler
09.45 Türküler ve Oyun Havaları
10.15 Diskoteğimizden
11.15 Müzik Stüdyosu
12.00 Öğleye Doğru
12.45 Yurttan Sesler
13.15 Cumartesi Konseri
14.00 Müzik Köşesi
14.45 Klasik Türk Müziği Korosu
15.15 Müzik Şöleni
16.45 Türk Bestecilerinden
17.45 Fasıl
18.45 Çigan Müziği
19.00 Pop 77
19.30 Müzik Dergisi
20.30 Türkülerden Bir Demet
21.00 Solistlerden Seçme Eserler ve Saz Soloları
21.30 Büyük Şefler, Büyük Orkestralar
22.00 Günümüzde Caz
23.30 Geceden Geceye
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.40- ÇİZGİ FİLM

Küçük seyircilere yönelik çizgi filmler dizisinden bir bölüm daha yayınlanacak.

18.50- MEDDAH (Berber)

Geleneksel oyunlarımızdan MEDDAH bir kez daha ekrana geliyor. Sanatçı Gazanfer Özcan BERBER adlı oyunu oynuyor.

19.10- İFTAR PROGRAMI

Ramazan dolayısıyla hazırlanan bugünkü iftar programında Mustafa Kont, Kuran-ı Kerim'in Nisa suresinin 135-139. ayetlerini okuyacak ve okunan ayetlerin Türkçe açıklamaları Süleyman Arabulan tarafından yapılacak. Programın Dini Bilgiler köşesinde de Recep Akkuş Kurban ve Adak konusunda yapılan bir sohbete katılacak. Ankara Radyosu saz sanatçılarının sunacağı dini müzik yayınından sonra çeşitli illere ait iftar anonsları verilecek. İftar sofralarıyla görüntülenen iftar duası bugünkü iftar programının son bölümü oluyor.

20.40- BİZDEN SİZE

Televizyon Müzik ve Eğlence Yayınları Şubesince hazırlanan programı Cemile Ertgün sunuyor. Programda yeralan sanatçılar şöyle sıralanıyor: Osman Yağmurdereli, Aynur Gürkan-Hüsamettin Subaşı, Selma Güneri, Baha-Güzin, Hümeyra, Berkant, Recep Kaymak-Elvan Sevil, Esmeray, İclal Eroğlu, Sina Batıgün-Ahmet Melik, Ayten Alpman, Ersen, Işıl German, Muammer Aslaner, Semiha Yankı, Anna Maria David ve SİHİRBAZ, GÖREVİMİZ TEHLİKE parodileriyle Nokta ile Virgül.

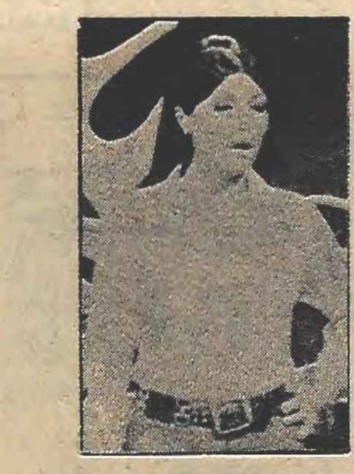
HÜMEYRA

NOKTA İLE VİRGÜL "SİHİRBAZ" VE "GÖREVİMİZ TEHLİKE" PARODİLERİ İLE EKRANA GELİYOR...

ESMERAY

AYTEN ALPMAN

SEMİHA YANKI

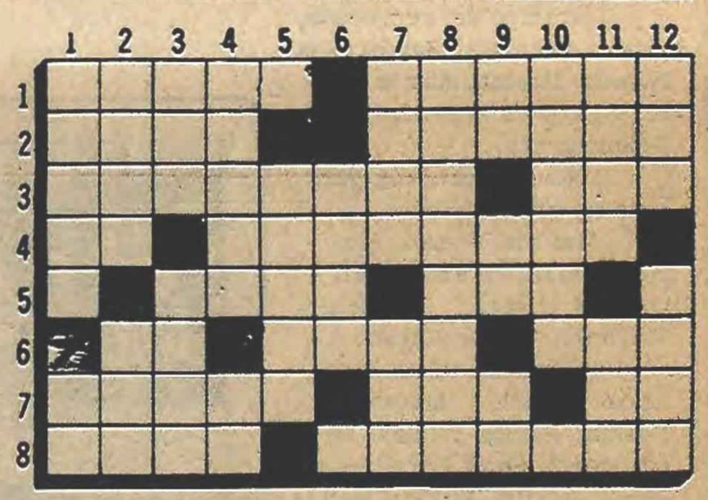
21.40- TV' DE YABANCI SİNEMA (MAÇERALAR BELDESİ)

Programda yönetmenliğini Terence Young'un yaptığı ve baş rollerini Anthony Quinn, Rosanna Schiaffino ile Rita Hayworth ve Richard Johnson'ın paylaştıkları MACERALAR BELDESİ adlı film yayınlanacak. Eski bir korsan olan Peyrol, artık maceralara son verip yeni bir hayata başlayacaktır. Fakat çevredeki insanlar onu pek sevmez, başka bir yerde yaşamaya zorlarlar. Arlette adında âma bir kızla teyzesi Caterina'nın yaşadığı bir şatoda misafirdir. Adam ve iki kadın gerçekten dost olurlar ve Peyrol, Arlette'yi iyileştirmeyi başarır. Bir gün şatoya genç bir Fransız askeri gelir ve İngiliz donanmasına karşı çok tehlikeli bir görevde kendisine yardımcı olmasını ister Peyrol'dan. Peyrol önce reddeder ama Arlette'nin genç Fransıza aşık olduğunu öğrenince işi kabul eder.

23.00 GÜNE BAKIŞ

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Sömürücülerin elinden alınıp halkın görüşleri açısından yeniden yazılması gereken bilim-Aynı sonuca götürecek iki şıklı durum. 2-Köylülüğü simgeler-Varsayımla ilgili olarak. 3-Antalya'da bir çağlayan-Bir organ. 4-Tok değil-Asılsız hikaye (argo). 5-Haydut grubu-Yer çatlağı (jeolojide). 6-İlgi zamiri-Marmara'da bir ada-İnce ses 7-İsrail işgali altındaki Filistin topraklarından stratejik bir tepe-Muğla'nın bir ilçesi-Bir nota. 8 Gaye hedef-Türkülerde yinelenen bölüm

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Dürülerek yuvak biçimi verilmiş kağıt-Germanyumun simgesi. 2-Vasıtı - Kıpkırmızı ateş parçası. 3-Nazım Hikmet'in soyadı-Zahmetli dönem 4-Yerine koyma (eski dilde)-Beyaz. 5-Yurt. 6-İşçilerin mücadele okulu. 7-Ayakdireme-Işın. 8-Ölünün tabutu konulmak üzere yapılmış, kumaşla örtülü yüksek taban. 9-Belirti-TERSİ, Yabani hayvan yakalama işi-Bir haber ajansının simgesi. 10-İlgisiz. 11-Bir erkek adı-Yapma, etme (eski dilde). 12-Bir uzaklık ölçüsü-Serbest bırakma.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Sömürü Talim. 2-İdare-Samimi. 3 Yürekli-Araç. 4-Onama - RCD. 5-Şebeke-SA. 6-İş - Kerem Gibi. 7-zrA-Tacir As. 8-Mayi-tiliK.
YUKARDAN AŞAĞI: 1-Siyonizm. 2-Ödün-şrA. 3-Maraş-Ay. 4-Üremek. 5-Rekabet. 6-Fırat. 7-Şirkeci. 8-Ta-Cemil. 9-Sinamad-Gri. 10-Lir-Si. 11-İma-Aba. 12-Miço-İsa.

TARIMDA DESTEKLEME POLİTİKASI

Hazırlayan: Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şubesi

Ürün destekleme açısından destekleme politikası

Taban fiyatların ilanı gecikiyor. İlan edilenler üretici arasında huzursuzluk yarattı. Tarımda destekleme politikaları, nüfusun büyük çoğunluğu halâ kırsal kesimde yaşayan ve gelirinin büyük bölümünü tarımdan sağlayan Türkiye için en önemli sorunlardan biri. T.M.M.O.B. Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şubesinin hazırladığı "Tarımda Destekleme Politikası" konulu bir incelemeyi sunuyoruz...

Ülkemizde destekleme politikalarının yürütücüleri, bu politikanın yer yer ürünü, yer yer de üreticiyi destekleme amacına yönelik olduğunu savunuyor.

Devletin Tarım kesiminde yürüttuğu destekleme politikaları, son yılların en güncel ve bu nedenle de, üzerinde yoğun tartışmaların sürdürüldüğü konulardan birisidir. Kuşkusuz, sorunun bu denli önemli oluşu hiç de nedensiz değildir. Bir kere, Türkiye'de tarım gerek ulusal gelir ve üretim, gerekse toplam ya da çalışan nüfus açısından birincil kesim olma niteliğini halâ sürdürmektedir.

Nitekim, bugün Türkiye'de toplam nüfusun yaklaşık yüzde 60 dan çoğu kırlarda oturmakta ve buna dayalı olarak da çalışan nüfusun yarısından çoğu geçimini tarımsal üretimden gerçekleştirmektedir. Ayrıca, tarımın gerek ulusal gelir ve gerekse dış—satı m(ihracat) içindeki ağırlığı, sürekli göreli olarak azalmasına karşın, yine de ilgili kesimin ulusal gelire katkısı yüzde 25, dış—satıma katkısı ise yüzde 78 dolaylarındadır. Bu büyüklüklerin, yani tarım kesiminin ulusal gelir ve dış—satıma katkısı ile tarımda çalışan nüfusun toplam çalışan nüfus içindeki payının gelişmiş ülkelerde yüzde 10'un altına düştüğü düşünülürse, sorunun Türkiye için ne denli önemli olduğu daha kolay anlaşılabilecektir.

İkinci olarak, bugünkü nüfus artış hızı veri iken, Türkiye'nin 2000 yılına 80 milyonluk bir ülke olarak gireceğini söylemek, önemli bir sır olmasa gerektir. Bunun anlamı şudur; artan nüfus ve kentleşmeye ek olarak, halkın gelir düzeyinin de yükselmesi, zaman boyutunda tarımsal ürünlere olan istemi (talebi) artıracaktır. Nitekim, 2000 yılına doğru kimi tarımsal ürünlere olan iç istemin günümüzdekine göre, örneğin buğdayda iki katına, pirinç, ayçiçeği, sebze ve et de üç katına yükselmesi beklenmektedir. Kuşkusuz, öteki tarımsal ürünler yönünden de aynı biçimde bir istem baskısı söz konusu olacaktır.

Ayrıca, halkın temel besin gereksinimlerinin karşılanması yanında, tarımın beklenen temel iki işlevi daha var. Bunlardan biri, gelişmekte olan yapım sanayii için gerekli olan tarımsal girdilerin nitelik ve nicelik olarak üretilmesidir. Tarımın ikinci işlevi dış ticaretle ilgili; Türkiye'nin sanayi yatırımları ve bugünkü yapım sanayinin gerek duyduğu girdilerin dış—alımını gerçekleştirebilmek için, dış—satıma konu olan tarımsal ürünlerin üretimini de, nitelik ve nicelik olarak geliştirmek gerekmektedir.

Tarımın bu işlevlerini yerine getirebilmesi için, devletin destekleme politikalarının, tarımsal üretimin plânlanmasında etkin bir araç olarak kullanılması gerekir. Devletin Halkın istemleri doğrultusunda yürüteceği bir destekleme politikası, yalnızca ülkenin ekonomik kalkınma girişimlerine önemli katkılarda bulunmakla kalmayacak, toplumun sosyal ve siyasal gelişimini de olumlu yönde etkileyecektir.

D U R U M

Ülkemizde destekleme politikalarının yürütücüleri, bu politikaların yer yer ve zaman zaman ürünü, yer yer ve zaman zaman da üreticiyi destekleme amacına yönelik olduğunu savunmaktadırlar.

Tarım kesiminin büyük ölçüde doğal koşullara bağlı bulunması, üreticinin arzı düzenleme olanaklarının sınırlılığı, tarım ürünlerindeki fiyat artışlarının doğuracağı enflasyonist etkiler, bunun üretici ve tüketici kesimdeki olumsuz sonuçları ve sonuçta kırsal kesimde yaşayan milyonlarca insanın gelir düzeyinin çok düşük bir noktada bulunması, devletin destekleme politikası yoluyla tarım kesimine müdahalede bulunmasının genel gerekçeleridir.

Nitekim, Üçüncü Beş Yıllık Plân bu gerekçelerden hareketle, destekleme politikasının amaçlarını şöyle saptamıştır: «Tarımsal Fiyat ve gelirde istikrarı korumak, pazarlama kolaylıkları sağlamak, ekilebilir arazinin özelliklerine ve iç—dış talebe uygun bir üretim yapısı içinde verimliliğin artmasına yardımcı olmak.»

Sorunu bu noktada, iki soruya indirgeyerek tartışmak olanaklıdır. Birinci olarak, bugüne değin yürütülen uygulamalarla, yukarıda savunulduğu gibi, zaman zaman ve yer yer ürünü, zaman zaman ve yer yer de üreticiyi destekleme doğrultusunda bir uygulama söz konusu mudur? Ya da bu uygulamaların, Üçüncü Beş Yıllık Planda belirtilen destekleme politikalarının amaçları doğrultusunda yürütüldüğünü söyleyebilir miyiz? Şimdi bu soruları kısaca yanıtlamaya çalışalım.

ÜRÜNÜ DESTEKLEME AÇISINDAN

Devletin ürünü destekleme politikaları, tarımsal üretimi nitelik ve nicelik olarak ulusal ekonominin gerekleri doğrultusunda geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yada en azından, bu politikayı, yürütenler, devletin destekleme politikalarının esas amaçlarından birisinin bu olduğunu ileri sürmektedirler.

Ama ne var ki, 1938'den günümüze değin sürdürülen bu uygulamalarla bu amaçlara yaklaşım bile yapılamamıştır. Her ne kadar, 1950'lerden günümüze tarım kesiminde azımsanamıyacak bir üretim artışının gerçekleştirildiğini söylemek olanaklı ise de, bu durum teknolojik gelişmenin doğurduğu üretim artışından çok, yeni toprakların tarımsal üretime sokulması yada girdi artışı gibi ek kaynak kullanımları ile gerçekleştirilebilmiştir.

Nitekim, hava koşullarının çok elverişli olduğu yıllar söz dışı edilirse, günümüze değin tarım kesiminde gerçekleştirilen yıllık gelişme hızları, hem yıllara göre büyük dalgalanmalar göstermiş ve hem de plânlarda öngörülen hedeflerin oldukça altında kalmıştır.

Tablo I : Planlı Dönemde Tarımsal Üretim Artışı :

	Birinci Plân Dönemi Yıllık Ortalama Artış Hızı (%)		İkinci Plân Dönemi Yıllık Ortalama Artış Hızı (%)	
	Plân Hedefi	Gerçekleşme	Plân Hedefi	Gerçekleşme
Bitkisel Üretim	4.4	4.3	4.4	4.2
Hayvancılık Ürünleri	5.6	2.6	4.8	3.2
Orman Ürünleri	6.7	7.0	6.9	5.5
Su Ürünleri	23.0	6.0	9.1	5.2
Toplam Tarım	4.7	4.0	4.7	3.9

Kaynak : Üçüncü Beş Yıllık Plân — S. 209.

Bu tabloda, plânlı dönemde, plânlarca öngörülen ve gerçekleşen tarımsal üretim artış hızları yer almaktadır. Bu veriler, Plânlama örgütünün, Beşyıllık Plânların ve Yıllık Programların ad olarak varlığına ve destekleme politikalarının bu amaca yönelik olduğu savına karşın, tarımda plânsızlığın plânını kanıtlaması açısından oldukça ilgi çekicidir. Nitekim, bitkisel üretimin dışında kalan tüm tarım kollarında, Plânlarda öngörülen büyüklüklerle gerçekleşme büyüklükleri arasında akıl almaz farklılıklar görülmektedir. Sözgelimi, hayvancılık ürünlerinde birinci ve ikinci, plânlı dönemler için, yüzde 5.6 ve Yüzde 4.8 lik gelişme hızları öngörülmüş, buna karşılık gerçekleşme hızları ancak yüzde 2.6 ve yüzde 3.2 ye ulaşabilmiştir. Örnek olarak su ürünleri ele alınırsa, olay tümüyle bir komedidir. Gerçekten, birinci Plân dönemi için, su ürünleriyle ilgili olarak yüzde 23'lük bir gelişme hızı öngörülmüş ve fakat gerçekleşme ancak ve ancak yüzde 6 olabilmiştir.

Toplam tarımsal üretim için, Birinci Beşyıllık Plânda yıllık ortalama yüzde 4.7'lik bir artış hızı öngorülmuş, buna karşılık gerçekleşme yüzde 4 dolaylarında seyretmiştir. İkinci Beşyıllık Plânda ise, yine yüzde 4.7'lik bir artış hızı öngörülmüş ve fakat buna karşılık tarımsal üretimde gerçekleştirilebilen yıllık ortalama üretim artışı ancak yüzde 3.9 dolaylarında olmuştur.

Tarım kesiminde gerçekleştirilen büyüme hızlarına gelir açısından yaklaştırıldığında (ki asıl önemli olan da budur; çünkü, kalkınma hızını dolaysız olarak belirleyen üretim artış hızı değil, gelir artış hızıdır.) Bu büyüklüklerin plânlarda öngörülen büyüme hızlarıyle yakından ve uzaktan hiç bir ilişkisi olmadığı görülmektedir. Tarımsal gelirde gerçekleştirilen artış hızları, hem plânlarda öngörülen artış hızlarının yarısından daha düşük bir düzeyde oluşabilmiş, hem de yıllara göre artış hızları arasında büyük dalgalanmalar ortaya çıkmıştır. Nitekim, birinci ve ikinci plânlı dönemler için yıllık ortalama yüz kesiminde yıllık ortalama gelir artış hızı ancak yüzde 2 dolaylarında gerçekleştirilebilmiştir.

Ayrıca, 1962-1973 y. döneminde gerçekleştirilen tarımsal gelirdeki artış hızlarına baktığımızda, aşağıdaki tabloda açıkça görüldüğü gibi, bu büyüklükler, yüzde 13.1 ile yüzde 10.5 arasında değişmektedir. Başka bir deyişle, son oniki yıllık dönemde, tarım kesiminde belli bir yıl için, yüzde 13 dolayında bir gelir artışı söz konusu iken, başka bir üretim yılında da yüzde 11 dolayında bir gelir azalması söz konusu olabiliyor.

Sonuç olarak, devletin uyguladığı destekleme politikaları, tarımsal üretimin ulusal ekonominin gerek duyduğu nitelik ve niceliğe ulaşmasına yetmemiştir. Tarımsal üretimin nitelik, nicelik ve ürün türü olarak biçimlenişi, tümüyle doğal koşulların üreticilerin kişisel yeğlemelerinin yada sosyo-ekonomik yanından çok politik yönü ağır basan destekleme alımlarının etkisine bağlı bulunmaktadır.

Tablo : 2 — Plânlı Dönemde Tarımsal Gelirde Meydana Gelen Artışlar

Yıllar	Tarımsal Gelir (Milyar TL)	Tarımsal Gelirde Artış Hızları (%)
1962	26.3	4.4
1963	28.8	9.7
1964	28.7	—0.5
1965	27.6	—4.3
1966	30.5	10.8
1967	30.5	0.2
1968	30.9	1.6
1969	31.3	1.2
1970	32.6	3.9
1971	36.8	13.1
1972	36.7	—0.2
1973	32.8	—10.5

KAYNAK : 1975 Yılı Programı S. 60-62.

Yarın: Üreticiyi destekleme açısından

Taban fiyatlarına ve işçi çıkarılmasına karşı tepki yoğunlaşıyor

- Hatay' da pamuk işçileri
- Giresun' da fındık üreticileri
- Ermenek' te kömür nakliyecileri
- Karamürsel'de eternit işçileri

YURDUN BİR ÇOK YERİNDE DİRENİŞLER SÜRÜYOR

2. MC'nin iktidarı ile birlikte emekçi halk arasındaki hoşnutsuzluk büyük boyutlara ulaştı. Yurdun 4 bir yanında işçiler, üreticiler ve emekçiler haksız uygulamalara karşı direnişe geçti.

Pamuk işçileri boykotta

HATAY-(THA)-

Hatay'dan her yıl Çukurova'ya pamuk toplamak için giden işçiler, bu yıl ücretlerinin çok düşük olması nedeniyle pamuk toplamayacaklarını bildirmişler ve direnişe geçmişlerdir.

Pamuk işçileri yaptıkları ortak açıklamada, son günlerde temel ihtiyaç maddelerine yapılan zamların yüzde yüze vardığını, bunun yanında kendi ücretlerinin artmadığını belirterek pamuğun kilogramını 70-80 kuruştan toplamayacaklarını bildirmişlerdir. Pamuk işçileri, ağalardan ücretlerine zam alıncaya kadar "pamuk toplamama" direnişini sürdüreceklerini belirtmişlerdir.

Ücretlerinin kilo başına 150 kuruş olmasını isteyen işçiler, bu ücretin bile temel ihtiyaç maddelerine yapılan zamların yanında hiç bir şey ifade etmediğini söylemişlerdir.

Hataylı pamuk işçileri, Hatay'ın dışındaki tüm pamuk işçilerini de mücadeleye çağırmışlardır.

Fındık üreticileri direnişe çağrıldı

GİRESUN-(THA)-

Giresun Ziraat Odası Başkanlığınca üreticiye dağıtılan bir bildiride, taban fiyatlarını protesto etmek için fındığın bir müddet satılmaması konusunda direnişe geçilmesi istenmiştir.

Giresun Ziraat Odası Başkanı Halil Akbaş imzasıyla yayınlanan bildiride, "binlerce insanın geçim kaynağı olan fındığa verilen fiyatlar her defasında gerçek-dışı olmaktadır" denilmekte ve şöyle devam edilmektedir:

"Bölgemiz üretim şartları düşünülmeden fındıktan geçim sağlayan binlerce ailenin geçim zorlukları göz önüne alınmadan, yalnız çıkarcı fındık aracılarının istekleri gözetilerek tespit edilen taban fiyat, üreticileri her defasında hayal kırıklığına uğratmaktadır.

Fındık taban fiyatı tespit edildiği günlerde geçen yılın fındığı 18 liradan piyasada satılırken yeni fındığı 16,5 lira taban fiyatla almaya kalkmak gerçeklere sırt dönmekten başka bir şey değildir."

Kömür nakliyecileri oturma grevi yaptı

KONYA (THA)

Konya'nın Ermenek ilçesindeki nakliyeciler, Kooperatif üyelerine parça kömür vermeyen kömür işletmecilerini protesto için "oturma grevi" yapmışlardır.

Nakliyeciler, arabalarını kömür ocağı üzerindeki Kışla Beli Mevkiine parkederek durdurmuşlar, kendileri de yol üzerine oturarak kömür taşımasına engel olmuşlardır.

Ermenekli nakliyecilerin direnişi istekleri kabul edilinceye kadar sürecektir.

Eternit işçileri direnişe başladı

İSTANBUL-(THA)-

Karamürsel'de kurulu Eternit Ticaret ve Sanayi A.Ş. işyerinde çalışan 150 işçi işverenin yasaları dikkate almadan iki işçiyi işten çıkarttığı iddiası ile direnişe geçmişlerdir:

Eternit işçileri "İşveren ya iki arkadaşımızı geri işe alır ya da hepimizi işten çıkartır. Başka bir çıkar yolu yok" demişlerdir.

Eternit işçileri daha önce üyesi oldukları Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikasının toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işverenle anlaşmazlığa düşerek grev uygulamasını başlatması üzerine 2 aya yakın bir süre grev yapmışlardı. Daha sonra sözleşmenin imzalanmasında Sendika ile işveren arasında anlaşma sağlanmış ve grev uygulamasına son verilmişti.

Maden-İş, Anadolu' da hızla örgütleniyor

Zirai Donatım işçileri Maden-İş'e geçti

SAMSUN-(İSTA)-

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikasının Anadolu'daki örgütlenme çalışmaları hızla ilerlemekte, sendikasız işyerlerine girerek sendikal gelişmenin boyutlarını genişletmektedir.

Maden-İş Sendikasının örgütlenme çalışmalarıyla ilgili olarak DİSK 7. Bölge Temsilcisi Sabahattin Topuz'dan alınan bilgilere göre, Maden-İş Sendikası Samsun'da kurulu İKarakullukçular işyerinde yetki alarak birinci dönem toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlamıştır.

Yine Samsun'da kurulu Semtaş işyerinde, sendika olarak ilk Maden-İş Sendikası örgütlenmiş ve yetki almıştır. Yetki aldıktan sonra birinci dönem toplu iş sözleşmesine başlayan Maden-İş Sendikası, 3 Ağustos tarihinde yapılan ilk toplantıya işverinin katılmaması üzerine bu işyerinde uyuşmazlığa düşmüştür. Öteyandan Türkiye Zirai Donatım Kurumu (TZDK) Donatım Atelyesinde çalışan 85 işçi işyerinde yetkili durumdaki Bağımsız Domat-İş Sendikasından istifa ederek DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikasına üye olmuşlardır. Bu işyerinde yetkili duruma geçen Maden-İş Sendikasının I Eylül tarihinde toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlayacağı bildirilmiştir.

ERDEMİR' de grev 60 gün daha ertelendi

ANKARA-(THA)-

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş. Genel Müdürlüğünde ve bağlı işyerlerinde uygulanmasına Maden-İş Sendikasınca karar verilen grev, Bakanlar Kurulunca 60 gün daha ertelenmiştir.

Bundan evvel de 30 gün ertelenmiş olan grevin yeni erteleme süresi 16 Ekim 1977 tarihine kadardır.

Sümerbank Müdürü şikayet etmişti

Eskişehir' de 2 sendikacı serbest bırakıldı

İSTANBUL-(İSTA)-

Dört aydır Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasına üye işçilerin grevde bulunduğu Eskişehir Sümerbank Fabrikası Müdürü, Teksif Sendikası Eskişehir Şube Başkanı Muzaffer Turhan ve işyeri temsilcisi Ahmet Ünalmış hakkında tutuklama kararının çıkarılmasını istemiştir.

SENDİKACILARI SORUŞTURMA YARGICI SERBEST BIRAKTI

Tutuklama gerekçesine neden olarak, işveren durumundaki Sümerbank Fabrikası Müdürünün, PTT Teknisyeni adı altında işyerine işçi almak istemesi ve işçilerin karşı koyması gösterilmiştir.

İşçiler, işyerine işçi alındığını öğrenir öğrenmez direnişe geçmişler ve kapıları tutarak işyerine kimseyi almamışlardır. Bunun üzerine Sümerbank Müdürü 275 sayılı yasaya göre, işçileri direnişe teşvik ettikleri gerekçesiyle Teksif Sendikası Eskişehir Şube Başkanı ve işyeri temsilcisinin tutuklanmasını istemiştir. Kısa süre gözaltına alınan bu iki şahıs daha sonra soruşturma yargıcı tarafından serbest bırakılmışlardır.

Irak'da işçilere sosyalizm konusunda eğitim yaptırılıyor

DIŞ HABERLER SERVISI (İSTA)

Irak'ta Sendikalar Genel Birliği tarafından düzenlenen dinlenme kamplarında işçilere ekonomi, politik ve bilimsel sosyalizm konularında eğitim seminerleri verildiği bildirilmiştir.

İşçilere yaz tatillerini geçirebilecekleri tam konforlu ve sağlık koşullarına uygun kamp tesislerinin hazırlandığı da verilen bilgiler arasındadır.

İşçi Sendikaları Genel Birliğinden bu konuda yapılan açıklamaya göre, işçiler kamplara 90 kişilik gruplar halinde gitmekte ve istedikleri takdirde tüm tatillerini burada geçirebilmektedirler. İşçiler, kampta bulundukları süre içinde bölgedeki turistik yerleri gezmekte, o bölgenin işçileri ile ilişkiler kurmakta ve böylece ulusal bir işçi kardeşliğini gerçekleştirmektedirler.

Öte yandan, İşçi Sendikaları Genel Birliği, işçilere dinlenme saatleri içinde, ekonomik-politik, ekonomik kalkınma, bilimsel sosyalizm konusunda eğitim konferansları verilmekte olduğunu açıklamış, işçilerin sosyalist toplumu oluşturma sürecindeki etkinliklerinin tartışıldığını ifade etmiştir.

Belirtildiğine göre, seminer sonunda işçiler arasında, işçi ve sosyalizm konulu bilgi yarışmaları düzenlenmekte ve birinci gelenlere ödül verilmektedir.

Özbucak' ta irade beyanını Tekstil kazandı

İSTANBUL-(İSTA)

Adana'da kurulu Özbucak Mensucat Sanayii işyerinde irade beyanının sonuçlanmak üzere olduğu, yetkinin DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasında olduğunun şimdiden belirlendiği bildirilmiştir.

Bin 170 işçinin çalıştığı Özbucak Mensucat işyerinde daha önce de yetkinin DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasında olduğunu söyleyen DİSK İkinci Bölge Temsilcisi Bektaş Avşar, "Bu işyerinde irade beyanı sonuçlanmak üzeredir. Yetki kesinlikle Tekstil Sendikasınındır. DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Paktaş ve Bossa'da yapılan irade beyanını da mutlaka kazanacak, örgütlenmelerine yeni boyutlar kazandıracaktır" demiştir.

Has-İş 3 işyerinde sözleşme imzaladı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Hastane İşçileri Sendikası (Has-İş), İstanbul Esnaf Hastanesi, Çamlıca Sanatoryumu ve İstanbul Sıtma Eradikasyonu Bölge Başkanlığında sözleşme imzalamıştır.

Bildirildiğine göre, Sıtma Eradikasyonu'nda imzalanan toplu iş sözleşmesi mart ayından itibaren geçerli sayılmış ve işçiler mevsimlik çalıştığı için de, toplusözleşme mevsimlik olarak kabul edilmiştir.

Daha önce bu işyerinde uyuşmazlığa düşüldüğü için konu Yüksek Hakem Kurulu'na intikal ettirilmiş, toplu iş sözleşmesindeki ücret zamları ve diğer sosyal haklar Yüksek Hakem Kurulu'nun tespitine göre, aylıklara 750 lira zam yapılmış, yemek parası 300 lira, yakacak parası 500 lira, elbise parası da 1000 lira kabul edilmiştir.

İstanbul Esnaf Hastanesinde 200 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesine göre işçilerin aylık ücretlerine birinci yıl bin lira, ikinci yıl ise bin200 lira zam yapılmıştır. Yıllık ikramiye ise 2 maaş olarak kabul edilmiştir.

Has-İş Sendikası'nın Çamlıca Sanatoryumu'nda imzaladığı toplu iş sözleşmesine göre ise, aylık ücretlere birinci yıl 800 lira, ikinci yıl da 850 lira zam yapılmıştır.

Öte yandan Has-İş Sendikası Genel Başkanı Halil Hayta, Hatay Sıtma Eradikasyonu Bölge Başkanlığı'nda ve Ankara'da kurulu Acil Yardım Trafik Hastanesi'nde örgütlenme çalışmaları tamamlanarak sözleşme çağrısı yaptıklarını bildirmiştir.

Boşuna gayret...

Nazım'ı işçi sınıfından koparamazsınız

Rıza YEŞİLSU

Geçenlerde polis, MESS'e karşı savaşım veren MAN işçilerinin grev yerine baskın yapmış. Baskının nedeni grev yerinde Nazım Hikmet'in büyük boy bir posterinin asılmış olması. Suç unsuru olup olmadığını araştırmak için de resmi alıp götürmüşler.

Böyle olaylar ilk defa olmuyor ülkemizde. Yıllar yılı burjuvazi Nazım'ı işçi sınıfından koparmaya çalışmıştır.

Daha sağlığında işkenceyle, zindanla, sürgünle Nazım'ı yok etmeye uğraşmıştır. Onu vatan haini, vatansız gibi göstermek istemiş, yalan-dolana başvurmuştur. Onu işçi sınıfının, emekçi halkın gözünden düşürmek için var gücüyle saldırmıştır.

Başaramamıştır, başaramadı, başaramayacak...

Nazım'ı işçi sınıfından koparamayacak!

Çünkü Nazım'ın her satırı, her kelimesi işçi sınıfının kalbini kazanmıştır. Onun yüreğinden ve beyninden işçi sınıfının bu büyük savaşerini söküp almak mümkün değildir.

Burjuvazi Nazım'ı ülkesinden dışarı çıkmaya zorlamış, ama bu defa da ona uluslararası işçi sınıfı sahip çıkmıştır. Onun kişiliğinde Türkiye ve Dünya İşçi Sınıfı kaynaşmıştır.

O sadece Türkiye değil dünya işçi sınıfının, tüm ezilen ve sömürülen insanlığın baş tacıdır.

Ve Nazım sadece bir şair değil işçi sınıfının yiğit bir savaşçısı, ona her zaman kurtuluşun yolunu göstermiş yetenekli bir önderdir.

Bu nedenle burjuvazi Kurtuluş Savaşından bu yana Nazım Hikmet'ten bir devden korkarcasına korkar. Onun değil kendini görse adını duysa tir tir titrer.

Burjuvazi öylesine korkar ki, Nazım'dan, kendisine saldırdığı yetmiyormuş gibi zaman zaman onun — birer ateş parçası gibi insanın yüreğini yakan-satırlarını okuyan herkese saldırmış, hapsettirmiş, Nazım'ı okumayı yasak etmiştir.

Çünkü o da biliyor Nazım Hikmet'in sadece şair olmadığını. İşçi sınıfının ulusal kurtuluş savaşında emperyalizme karşı yurdunu kanı ve canıyla korurken yeşeren, 1920'lerde tomurcuk açan siyasi savaşımının, öncülerinden olduğunu gayet iyi biliyor Amerikancılar, Holdingciler, İşbirlikçiler. İşçi sınıfının ve köylülüğün kahırlı savaşımıyla kazanılan Kurtuluş Savaşından sonra ülkeyi emperyalizme peşkeş çeken, kapitalist yoldan kalkınmayı dayatan, ayak oyunlarıyla erki ele geçiren işbirlikçi burjuvazi gayet iyi biliyor.

Onun için de korkuyor, çok korkuyor...

Korkusundan resmine saldırıyor.

Nazım'ın işçi sınıfının içinde kök saldığını, onun fikirlerinin maddi bir güç haline geldiğini görüyor, daha da çok korkuyor. Tüm hıncıyla saldırıyor.

Nazım'ın şiirleri mitinglerde, yürüyüşlerde, I Mayıs'larda yüzbinlerin ağzında marşlanıyor, ozanların sazlarında türküleşiyor.

Dün savaş boylarında yeşeren Nazım Hikmet'in fikirleri bugün grev boylarından fışkırıyor.

Onun resimleri grev kalelerinin burcuna asılıyor.

Nazım Hikmet işçi sınıfının elinde bayraklaşıyor.

Burjuvazi bugüne dek işçi sınıfının elinden hiç bir bayrağı alamamıştır, alamayacak.

Bir resmi alıp götürmek hiç bir işe yaramaz. Nazım'ın binlerce resmi var. Onun resmi işçilerin kafalarına yerleşmiştir. Onu da alıp götüremezsiniz ya...

Boşuna gayret...

NAZIM'ı işçi sınıfından koparamazsınız ....!

Burjuvaziye ve Nazım'ın kim olduğunu unutanlara onun kişiliğini kendi mısralarıyla bir kez daha hatırlatalım.

Ben:

ne köprü altında yatan,
ne de atlas yakalı sarhoş saflarında
saz çalıp Arabistan fıstığı satan-
-ların
şairiyim;
topraktan, ateşten ve demirden
hayatı yaratan-
-ların
şairiyim
— ben.

Politika'da SANAT-EDEBİYAT

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SAVAŞA KARŞI BARIŞÇI SİNEMA

KUYRUKTA KALPTEN ÖLEN ADAMIN TÜRKÜSÜ

Alın çocuklarım, alın
yüreğimi getirdim size
bir kilo et yerine
yiyin yüreğimi, yiyin
doyun çocuklarım, doyun.
Ömrüm bir uzun kuyruk
ucunda etim, kömürüm
ucunda ekmeğim ölüm
alın yüreğimi, alın
yiyin çocuklarım, yiyin.
Alın çocuklarım, alın
bu yürek dayanmaz daha
bomboş karınlar açlığa
yiyin yüreğimi, yiyin
doyun çocuklarım, doyun.
Deyin çocuklarım, deyin
yürek yenir kuyruk bitmez
böyle gelmiş böyle gitmez
deyin herkeslere, deyin
kuyruklarda beklemeyin.

Erdal ALOVA

• "Askerin Türküsü"

Uluslararası barış ve silahsızlanmanın gündemde olduğu bu günlerde sanatın barışa katkısı, sanatçının, barışçı işlevi de başlıca konulardan birisi haline geldi. Sanatlar arasında en etkililerinden biri olan sinemanın barışa yaptığı hizmetler, insanların düşüncesinde açtığı ufuklar yadsınamayacak bir gerçektir. Bu önemli sanat dalı ile barış savaşımı arasındaki ilişkiyi kısa ve özlü bir biçimde sayfamızda yansıtmaya çalışırken, ünlü Yunanlı kadın oyuncu Melina Mercouri'nin «Sanatın Barış Hareketine Katkısı» konulu bir çağrısını da yayınlıyoruz. Daha sonraki sayfalarımızda yeri geldikçe öteki sanat dallarının barışa katkısı konusunu da işleyeceğiz.

• Günümüzde ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerden, sosyalist ülkelere dek "Savaşsız, Sömürüsüz Bir Dünya" için filmleriyle savaşım veren yönetmenler olanca güçleriyle çalışıyorlar.

Savaşın erdemsizliği, savaşın yıkımları konusunda bugüne dek yüzlerce film yapıldı. Kuşku yok ki, sömürgecilere, emperyalistlere karşı «haklı bir savaş»ı konu alan yüzlerce film de yapıldı. İşçi sınıfından, demokrasiden, barıştan yana yönetmenler, oyuncular, yazarlar gerek sosyalist ülkelerde, gerekse kapitalist ülkelerde «barışçı» filmler gerçekleştirdiler.

Bu filmlerden kimisi «sinema klasikleri» arasına girmiştir. Örneğin, Fransız yönetmen Alain Resnais'nin yaptığı «Hiroşima Sevgilim» bunlardan biridir. «Hiroşima Sevgilim» savaş ve atom bombasını konu alıyor, korkunç Hiroşima kıyımını eleştiriyordu.

Anti-militarist filmler özellikle Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra yapılmaya başladı. Bu filmlerin en ünlüsü E.M.Remarque-nun romanından uyarlanan «Garp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok» adlı filmdir. Ama sınıf çıkarlarını ancak savaşla koruyabilecek güçler, faşistler, çeşitli komplo ve baskı yöntemleriyle, bu filmin Almanya'da gösterilmesini engellemişlerdir.

2.DÜNYA SAVAŞI VE SİNEMA

İkinci Dünya Savaşı günlerinde tüm güçlüklere karşın ilerici yönetmeler özgün filmler yapmayı başardılar. Danimarka direniş hareketini anlatan (1944-45) «Toprak Kızıla Boyanacak», İtalyan yönetmen Rosselini'nin hemen hemen gizlice ve çok ilkel koşullar altında gerçekleştirdiği, Almanların Roma'dan çekilişini ve İtalya halkının savaşımını konu edinen «Roma, Açık Şehir», bunun yanısıra 1946'da yaptığı, Sicilya çıkarmasını anlatan «Paisa» gibi.

Sosyalist ülkelerde ise anti-emperyalist film örneklerine daha çok raslamak mümkündür. «Büyük Dönüm Noktası», «Genç Muhafız» (1947), «Berlin'in Düşüşü» (1949), Petrov'un «Stalingrad Savaşı» (1950), Çukray'ın «Askerin Türküsü» (1956), Mikhail Romm'un «Sıradan Faşizm»i Sovyetler Birliği'nde yapılan bu tür filmler arasında yer alırlar. «Askerin Türküsü» savaşın toplumsal gerçeğini, insancıl, duygu yüklü bir dille anlatırken, «Sıradan Faşizm» faşizm konusunda öğretici ders verir.

Bu arada Polonya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Bulgaristan gibi ülkelerde de sürekli olarak anti-faşist nitelikte filmler yapıldı. Bu filmlerin kimisi tüm gerçekliği ile savaşın acılarını dile getirmekteydi. Polonyalı yönetmen Wajda'nın yapıtı «Kanal» bu filmler için ünlü örnekler arasındadır.

"SAVAŞSIZ, SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA" İÇİN SİNEMA

Günümüzde ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerden sosyalist ülkelere dek «savaşsız sömürüsüz bir dünya» için filmleriyle savaşım veren yönetmenler olanca güçleriyle çalışmaktadırlar.

Şili'de, Arjantin'de, Filistin'de ve Türkiye'de en güç koşullar altında sinema yapılmakta, sinemacılar halkların kurtuluşu ve sosyalizmin kuruluşu için görev almaktadırlar.

Kapitalist ülkelerdeki ilerici sinemacılardan, sosyalist ülkelerdeki sinemacılara kadar her yerde bilinçli yönetmenler ortaya koydukları ürünleriyle «savaşa karşı» bir sinemanın var olduğunu kanıtlamaktadırlar.

■ "Nefret duvarlarını yükseltenler bizler değiliz. Bu duvarları bir gün yıkacağız"

Sanatın barış hareketindeki yeri — **Meline MERCOURI**

• "Sanatın uluslararası dili barışa giden yolu açmıştır"

• "Benim ülkem, Yunanistan, savaş ve nefret makinasına özellikle ağır bir fiyat ödedi"

Dünya vatandaşlarının, sanatçılarının ve halklarının arasında hiç bir sınırsal bölme, hiç bir engel yoktur. Geldiğimiz kıta, ırk ve ulustan bağımsız olarak, hepimiz kardeşlik içinde yaşamayı, yaratıcı kapasitelerimizi geliştirmeyi, hep birlikte «zorunluluk krallığından özgürlük krallığına» geçmeyi istiyoruz.

Nefret duvarlarını yükseltenler bizler değiliz. Bu duvarlar kendi varlıklarını, kendilerinin iyi yaşama koşullarını ve zenginliklerini, insanlığı baskı altında tutarak güvencelemeye çalışanlarca yükseltilmiştir.

"Bu duvarları bir gün bütünüyle yıkacağız"

Bu duvarları bir gün bütünüyle yıkacağız. İsteğimiz, umudumuz budur. Çok eskilere dayanan bu insanlık rüyasının gerçekleşmesi savaşımında sanat ve genel kültür eylemleri temel bir rol oynayabilir.

Sanat yaşamı «taklit» etmez. Sanat yaşamı keşfeder; yer ve zamandan bağımsız olarak kişiden kişiye değişir. Sanatın uluslararası dili sayesinde, halkların karşılıklı anlayışına, uyanışına, karşılıklı güvenine; arkadaşlığın ve barışın kurulmasına giden yol açılmıştır.

20. yüzyıl önce Yunanlı bir bilim adamı Aristofanes'in çok doğru olarak «İrini» (Barış) isimdeki komedisi üzerine düşüncelerini söylerken, «Aristofanes, savaşın ne kadar çok yaralı bıraktığını, ne kadar çok insanın barışın duacısı olduğunu açıkça göstererek, yurttaşlarında barış tutkusunu harekete geçirmiştir. Aristofanes onlara barışı sevmeyi öğütlerken yalnız değildi; birçok şair aynı şeyi yapmıştır.

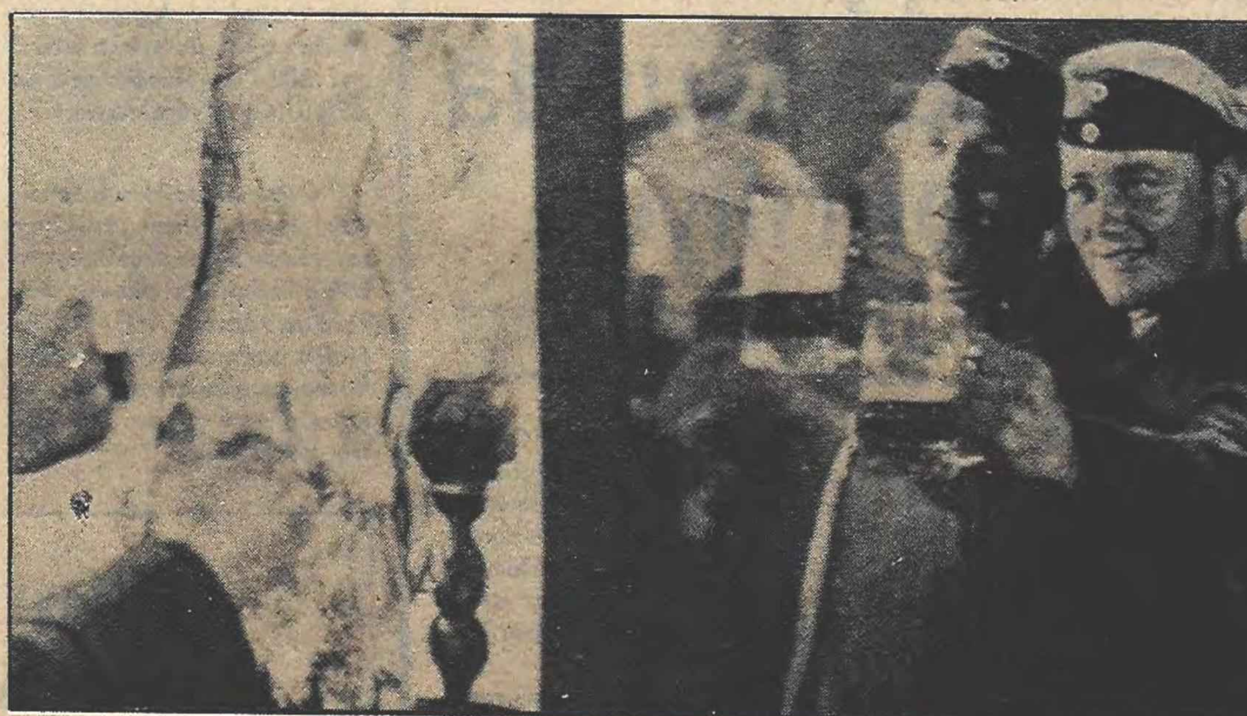
"Dünya barışının habercisi, kalkanı"

Günümüzde de sanatın oynayabileceği ve oynaması gereken rol budur: insanlar için «akıllı konuşmacı», onları karşılıklı anlayış ile bağlayan köprü ve dünya barışının habercisi, kalkanı olmak.

Benim ülkem, Yunanistan, bu savaş ve nefret makinasına özellikle ağır bir fiyat ödedi. Ve şimdi, bugün Kıbrıs, harabelerin içinden, bağımsızlığı için savaşımında çare arıyor. Aynı zamanda biraz ilerde Lübnan kırıma uğruyor ve bütün Ortadoğu emperyalizmin mihraplarında kurban ediliyor.

• "Roma Açık Şehir"

• "Garp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok"

"Helsinki Konferansı umut verdi"

Umutla dolu Helsinki Konferansı bu canice komplolara yanıt verdi. Eğer uluslar ve kişiler bu Konferans'ın ilkelerini hayata geçirebilirlerse karşılıklı kırım ve yok etme, anlayışa ve dayanışmaya yönelecektir.

Helsinki Konferansı bize umut vermiştir. Bu umudu gerçeğe dönüştürmek, insanlık ülkülerini gerçeklik haline getirmek bize düşmektedir. Eğer bunu gerçekten istiyorsak başarabiliriz. Ve eğer bunu yapabilirsek dünyamız yaşamaya değer olacak; artık, zorbaların işlerinin iyi gitmesi için insanların kırıma uğradıkları bir arena olmaktan kurtulacaktır.

Kültür alanında, dünya halklarının umuduna ve saf insanlık ülküsüne uygun gerçek sanatın serpilmesine yardım edecek benzer hareketlerin ve örgütlerin Avrupa'nın öteki ülkelerinde de doğacağını ümid ediyoruz.

Sovyet sanatçısı Kulmamedov öldü

Türkmenistan yerel basını Sovyet sahne, film sanatçısı ve yönetmeni Aman Kulmamedov'un 69 yaşında öldüğünü bildirmiştir.

Türkmenistan Ulusal Tiyatrosu'nun kurucusu olan Kulmamedov Moskova Sanat Tiyatrosu'nun ilk öğrencilerinden biri ve Stanislavski yönetiminin izleyicilerindendi. Sanatçı ilkin Shakespeare'in Otello ve Kral Lear karakterlerini çok başarıyla oynayarak üne kavuşmuştur. Kulmamedov ölünceye dek Türkmenistan Mollanepes Dram Tiyatrosu'nun müdürlüğünü yapmıştır.

Kulmamedov 1940 yılından bu yana Komünist Partisi'nin üyesi olmuş, Sovyetler Birliği Halk Sanatçısı ünvanını kazanmış, iki Lenin nişanı ile Kızıl Bayrak nişanını almıştır.

Üsküdar Tiyatrosu yeni döneme 3 oyunla giriyor

Yeni oyun dönemine Ergin Orbey'in yönetiminde giren Üsküdar Şehir Tiyatrosu üç yeni oyun sunacak. İlk olarak sahneye konacak oyun Kemal Tahir'in "Yorgun savaşçı" adlı yapıtından Ayşe Şasa tarafından oyunlaştırılmış. Ergin Orbey'in yönetliği bu oyundan sonra Zihni Küçümen'in yönetliği ve Haldun Taner'in yazdığı müzikli güldürü "Ayışığında Çalış Kur" ve Taner Barlas'ın yazıp oyunlaştırdığı, çocuk oyunu "Birlikten Gün Doğar" Üsküdar Şehir Tiyatrosunun programında yeralıyor.

Üsküdar Şehir Tiyatrosu şu sanatçılardan oluşuyor: Bilge Zobu, Turgut Savaş, Rauf Ulukut, Zihni Küçümen, Ertuğrul Bilda, Cengiz Keskinkılıç, Cüneyt Türel-Mete Sezer, Bora Ayanoğlu, Devrim Parscan-Taner Barlas, Rıdvan Çelebi, Özkan Gürol, Metin Çelikcer, Haluk Bozbeyli, İlyas Salman, Ersun Kazançel, Mustafa Aslan, Nedret Güvenç, Aler Gürzap, Tijen Par, Sibel Göksel, Oya Aydonat Nilgün Barlas, Reha Kral, Bercis Fesci, Ayşe Kemikoğlu, Selma Kutluğ.

Üsküdar Şehir Tiyatrosu ilk oyununu 1 Ekim'de oynamaya başlayacak.

Yeni tiyatro mevsimi başlarken...

Yeni tiyatro mevsimi başlıyor. Özel tiyatrolar repertuvarlarını birer birer açıklamaya başladılar. Ödenekli tiyatrolar da öyle. Ancak yeni mevsim başlarken, tiyatro seyircisi repertuvarları tartışmaktan çok, bu repertuvarlarla seyircinin karşısına çıkmaya hazırlanan tiyatroların kaçının mevsimin sonunu getirebileceğini tartışıyor.

Ödenekli tiyatrolar için böyle bir sorun-en azından şimdilik-kuşkusuz yok. Ama özel tiyatrolar için sorun, yakıcı bir gerçeklik taşıyor. Olağanüstü yüksek kiralarla, ister istemez yükselen eleman ücretleriyle ve en önemlisi gitgide "suyunu çeken" seyirciye bir mevsim nasıl geçirilecek? Bu sorunun cevabını özel tiyatroların yönetmen ve sahipleri de bilmiyorlar. Mevsim başında bir tür macera yaşanıyor sözün kısası.

Üstelik geçmiş yılların bol gelirli yaz turneleri de yok artık. Pek çok tiyatronun kış mevsimindeki parasal açıklarını belli ölçülerde dengelemeye yarayan yaz turneleri, kimi zaman politik engellemelerle, kimi zamansa "tiyatrodan uzaklaşmış" anadolu seyircisi ile yaz aylarını ya boş geçirdiler ya da başa baş getirebilme mücizesini gösterdiler.

Bu kuralın istisnaları yok mu? Sözgelimi Devekuşu Kabare Tiyatrosu gibi, hatta Dostlar Tiyatrosu gibi. Ama o kadar az ki.... O kadar az ki mevsim başında tiyatro dünyası için karanlık bir tablo çizmemize engel olamıyor....

DÜŞÜNCELER

ATAOL BEHRAMOĞLU

"Bir kere yitirmiş halkım neşesini"

Günlerdir değil, aylardır dilimden düşmeyen bu dize, Ceyhun Atuf Kansu'nun. «Yanık Hava» adlı kitabındaki «Zile'ye Düştü Yolum» adlı şiirden:

«Bir gün Zile'ye düştü yolum / Ortaçağı yaşar gibi oldum / Çarşısiyle, kalesiyle, loncasiyle / Gizli bahçesinde hâlâ Aslım koncasıyle / Hâlâ bir Ferhadü Şirin hikâyesi/.../Ah, hâlâ yolları ırak kasabalar/.../ Yolda bir kadın gördüm çapa çapalar / Bebeği sallanır iki dal arasında /...»

C. Külebi'ye adanmış şiirin yukardaki dizelerini, şu altın dizeler izliyor:

«Bağları güzel olurmuş Zile'nin baharda / Ama o eski tad yok ki kirazlarda / Bir kerre yitirmiş halkım neş'esini...»

«Yanık Hava» 1951'de yayınlanmış. Ceyhun Atuf Kansu, kitabını bana, daha sonra çıkan kitaplarıyla birlikte 1970'de imzalamış. Kendine özgü alçak gönüllülüğü, sevgiye açık yüreğiyle, «şiirlerimi çok sevdiğini» belirterek... Ve ben, yıllardır kitaplığımda gözüme çarpıp duran bu kitapçığı, ancak 1977 başlarında, şiirimizi yeni baştan, bir düzen içinde okumaya karar verdiğimde açıp okudum. Bunca gecikmiş olmanın üzüntüsünü duyarak ve çoktandır özlemini duyduğum güzellikler tadarak.

Ceyhun Atuf'un otuz yaşlarının ürünü olan bu kitabında, «halkçı» şiirimizin en güzel örnekleri arasında yer alabilecek şiirler var. «Halkçı» deyimini, popülist karşılığında kullanmıyorum. Popülizm körü körüne bir halk yaltakçılığı yapmaktır. Ceyhun Atuf, halkını seviyor, onun acılarını kendi acıları olarak duyuyor ve anlatıyor. Ve daha o yıllarda, sağlam değerlerin, halkta, doğada ve emekte olduğunu seziyor: **«Şimalî şarkiye, şimalî şarkiye / Güneşteki, topraktaki o sağlam türküye/.../Canım Samsun tireni, durağım şeker fabrikası / Çalışmada şekla*l*ır insanın en güzel rüyası!»**

Toplumcu şiirimizin marksist bir ana kolu var. Bu kolun ilk ve en büyük örneği Nâzım Hikmet'tir. A. Kadir, R. Ilgaz, Dinamo gibi şairler, kendilerine özgü özelliklerle, Nâzım Hikmet kolunun izleyicileridirler. Daha genç Ahmed Arif, bana marksist ve halkçı şiir özelliklerinin edebiyatımızdaki en yüksek bileşkesi gibi görünüyor...

Halkçı şiir geleneklerinin kökleri çok daha eski. Tevfik Fikret'e, Mehmet Emin'e uzanıyor, hececilerden, Faruk Nafiz'den geçiyor: Popülist bir şiirdir bu.

Garip'çiler için halkçılık, daha çok, bir konu, şiirsel bir olanaktır. Belki hecelere göre daha az romantik, fakat yer yer popülist bir halkçılıktır bu da.

Külebi'deki lirizm, şiirin güzelliğini sağlıyor, fakat anlatılan şeyin acılığını azaltıyor... Attila İlhan'da halkçılık, bir yanıyla marksist ana kola bir yanıyla bireysel romantizme dayanıyor, ve bu şairde bireysel romantizmin giderek yoğunluk kazandığını görüyoruz: (Duvar'dan Sisler Bulvarı'na).

Dağlarca'da halkçılık (Toprak Ana), şairin büyük plastik ustalığıyla, betimci yanı ağır basan, fakat popülist çizgiden de epeyce uzak bir gerçekçilik noktasına ulaşıyor.

Ceyhun Atuf Kansu'nun sözünü ettiğim kitabındaki şiirleri, halkçı şiirin bütün özelliklerinden bir şeyler taşıyor: lirizm, romantizm, gerçekçilik ve bir ölçüde de popülizm... Şairin siyasal görüşlerinde giderek ağırlık taşıyacak olan «kemalist» inanç ve duyarlıkların yanısıra, onun marksist ana koldan etkilendiğinin belirtileri de var bu kitabında... Ya da, şöyle söyleyeceğim: Halk sevgisi ve halkın acıları önünde duyduğu kaygı öylesine yoğun ve içtenlikle ki Ceyhun Atuf Kansu'da, pek çok halkçı şiirde dekoratif (süslemeci) -popülist; ya da romantik- lirik çizgide kalabilecek söyleyişler, gözlemler, onun şiirlerinde, marksist şiirin bilinçlendirici keskinliğine, doyurucu, sarsıcı yoğunluğuna ulaşıyor.

ANKARA'DA TİYATRO OLAYLARI

• AST ve Öncü Sahne salon arıyor

Ankara'da yerleşme kararı alan Nisa Serezli-Tolga Aşkıner Tiyatrosu'nun İzmir Caddesindeki AST Salonunu kiralamış bunun üzerine Ankara Sanat Tiyatrosu (AST) 15 yıldan beri çalışmalarını sürdürdüğü salondan ayrılmak zorunda kalmıştır. 1977-78 Tiyatro dönemine Uğur Mumcu'nun "Sakıncalı Piyade" adlı oyunuyla başlayacak olan AST'ın perdelerini hangi salonda açacağı önümüzdeki günlerde belli olacaktır.

Geçen oyun dönemi çalışmalarını sürdürdüğü Karınca Sineması'nın onarım nedeniyle kapanması üzerine Öncü Sahne de yeni dönem için salon aramaya başlamıştır. Tiyatronun yönetmeni Erdoğan Akduman "yeni dönem çalışmalarımız için salon arama girişimleri henüz sonuca ulaşmadı. Mevcut salonların tiyatro salonu olarak kullanılması farklı güçlükleri de beraberinde getiriyor. Tiyatro için en elverişli salonu bulmaya çalışıyoruz" demiştir.

• Devekuşu Kabare "Çıktık Açık Alınla"yı oynuyor

Devekuşu Kabare Tiyatrosu kuruluşunun 10 yılı için bugüne dek oynanan oyunlardan derlenen "Çıktık Açık Alınla" adlı oyunla 1 Eylül'den itibaren Ankaralı seyircilerin karşısında çıkmıştır. Oyun 30 Ekim tarihine dek sürecektir.

• Oraloğlu Tiyatrosu Ankara'da

Uzun bir aradan sonra Ankara'ya turne düzenleyen Oraloğlu Tiyatrosu 1 Eylül'de başladığı "Kadınlar Koğuşu" adlı oyunu 1 Ekim tarihine dek sergileyecek.

• Dostlar Tiyatrosu 4 oyunla Çağdaş Sahne'de

29 Agustos'ta Ankara turnesine başlayan Dostlar Tiyatrosu "Bitmeyen Kavga", "Gün Dönerken", "Sabotaj Oyunu" ve "Kerem Gibi" adlı oyunları sergileyecek. Dostlar Tiyatrosu'nun Çağdaş Sahne Kültür Merkezi'ndeki gösterileri 10 Ekim'de sona erecek.